

„Podzielmy się wiedzą, wymieńmy doświadczenia”

**Raport ze spotkania beneficjentów
Działania IV – Współpraca Instytucjonalna
oraz Działania V – Rozwój Polskich Uczelni**

27-28.05.2010

Wydawca:

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji
Fundusz Stypendialny i Szkoleniowy
ul. Mokotowska 43
00-551 Warszawa
tel. 22 46 31 000
fax 22 46 31 028
www.fss.org.pl

Niniejsza publikacja została zrealizowana przy wsparciu udzielonym przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię, poprzez dofinansowanie ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego w ramach Funduszu Stypendialnego i Szkoleniowego.

Opracowanie publikacji: Katarzyna Aleksandrowicz,
Krystyna Marcinkowska, Sylwia Łżyniec
Redakcja i korekta: Agnieszka Pawłowicz, Weronika Walasek
Projekt graficzny: Justyna Marciniak
Zdjęcia: Wojciech Wójtowicz, beneficjenci FSS

Nr ISBN: 978-83-62634-10-1

Spis treści

WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA – ZDOBYWANIE WIEDZY, BUDOWANIE KOMPETENCJI	2
„PODZIELMY SIĘ WIEDZĄ, WYMIENIŃMY DOŚWIADCZENIA” – DWA LATA REALIZACJI PROJEKTÓW INSTYTUCJONALNYCH FUNDUSZU STYPENDIALNEGO I SZKOLENIOWEGO	3
CHARAKTERYSTYKA PROJEKTÓW INSTYTUCJONALNYCH FUNDUSZU STYPENDIALNEGO I SZKOLENIOWEGO	4
DZIAŁANIE IV – WSPÓŁPRACA INSTYTUCJONALNA	4
DZIAŁANIE V – ROZWÓJ POLSKICH UCZELNI	6
PROGRAM SPOTKANIA	8
TRENERZY I WYKŁADOWCY	9
UCZESTNICY SPOTKANIA	10
OPISY ZAJĘĆ I WARSZTATÓW	11
„Projekt – produkt, który trzeba umieć sprzedać” – prezentacja z elementami treningu twórczości	11
Warsztat 1. – „Integracja”	12
Projekty prezentowane na spotkaniu – cz. I	13
Warsztat 2. – Moderowana dyskusja i praca w grupach: wymiana doświadczeń ze zrealizowanych projektów	20
Projekty prezentowane na spotkaniu – cz. II	21
Opisy projektów pozostałych uczestników spotkania	26
Warsztat 3. – Moderowana dyskusja i praca w grupach: „Jakie zmiany wyzwolił realizowany projekt – planowane oraz nieoczekiwane”	42
„Czy wszystko warto ewaluować?” – prezentacja	43
Warsztat 4. – Praca w grupach: „Bogatsi w doświadczenie – co warto zmienić w projekcie?”	46
PODSUMOWANIE SPOTKANIA	47
PODZIĘKOWANIA	48

Współpraca międzynarodowa – zdobywanie wiedzy, budowanie kompetencji

Fundusz Stypendialny i Szkoleniowy jest finansowany głównie przez Norwegię ze środków Mechanizmów Finansowych – Norweskiego i Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Nadrzędnym celem Mechanizmów Finansowych jest przyczynianie się do zmniejszania różnic ekonomicznych i społecznych w Europie, jak również wzmacnianie relacji bilateralnych pomiędzy państwami-beneficjentami i państwami-darczyńcami: Islandią, Liechtensteinem i Norwegią.

Poprzez Fundusz Stypendialny i Szkoleniowy liczne polskie instytucje edukacyjne ustanowiły współpracę na wszystkich szczeblach – począwszy od szkół podstawowych aż po instytucje szkolnictwa wyższego i instytuty naukowo-badawcze – z placówkami edukacyjnymi w Norwegii, Islandii i Liechtensteinie.

Międzynarodowa współpraca szkół, uczelni, instytutów badawczych i naukowych oraz innych organizacji i instytucji zajmujących się kształceniem jest szczególnie ważna dla trwałego rozwoju społeczno-ekonomicznego. Internacjonalizacja edukacji

pomaga dostosować narodowe programy edukacyjne, wychodząc naprzeciw potrzebom obywateli w ich późniejszym życiu zawodowym. Współdziałanie uczniów, studentów, pracowników sektora edukacji, instytucji i władz ponad granicami państw to niezwykle ważne źródło inspiracji. Internacjonalizacja edukacji to również szansa rozwoju umiejętności językowych, poznania i lepszego zrozumienia innych kultur.

Ta międzynarodowa współpraca leży we wspólnym interesie, jako że wspólnie realizowane projekty przyczyniają się do zdobywania nowej wiedzy i budowania kompetencji wśród wszystkich jej uczestników.

Doświadczenia, którymi dzielili się partnerzy projektów, są cennym źródłem inspiracji. Ich historie opowiadają o innowacyjności, zaangażowaniu i poświęceniu, jakie występowało po obydwu stronach. Mam nadzieję, że nawiązane kontakty przyczynią się do długotrwałej współpracy pomiędzy instytucjami edukacyjnymi w Norwegii i w Polsce.

Sidsel Bleken

*Counsellor (EEA/Norway Grants)
Ambasada Królestwa Norwegii, Warszawa*

„Podzielmy się wiedzą, wymieńmy doświadczenia” – dwa lata realizacji projektów instytucjonalnych Funduszu Stypendialnego i Szkoleniowego

W październiku 2010 r. minęły dwa lata od czasu, gdy polskie instytucje działające w sektorze edukacji rozpoczęły realizację projektów instytucjonalnych w ramach Funduszu Stypendialnego i Szkoleniowego.

Praca metodą projektu interdyscyplinarnego, ścisła współpraca z partnerami zagranicznymi z Norwegii, Islandii i Liechtensteinu, wypracowywane w projekcie autorskie produkty końcowe, szeroka grupa odbiorców, rozszerzenie współpracy placówek i nowe instytucje i organizacje, czy wreszcie poszerzanie oferty dydaktycznej od samego początku stanowiły istotę oraz mocną stroną projektów realizowanych w ramach Funduszu Stypendialnego i Szkoleniowego.

Celem majowego spotkania ewaluacyjnego było przede wszystkim podzielenie się doświadczeniami z realizacji projektów oraz zaprezentowanie kopalni wiedzy o ciekawych inicjatywach realizowanych w wielu polskich instytucjach działających w obszarze edukacji – dowodu na to, jak duży potencjał czeka na wykorzystanie. To również próba pokazania wspierającej roli, jaką Fundusz Stypen-

dialny i Szkoleniowy pełni poprzez dofinansowywanie ciekawych projektów podnoszących jakość edukacji w Polsce.

Zaproponowaliśmy Państwu nową – odmienną od cyklicznych spotkań poświęconych bieżącemu zarządzaniu projektem – konwencję spotkania: połączenie prezentacji ciekawych projektów (być może już nawet „dobrych praktyk”) z wykładami oraz warsztatami, a przede wszystkim z możliwością wymiany doświadczeń.

Uczestnikami spotkania były osoby zaangażowane w realizację projektów w zakresie dwóch kluczowych działań FSS: Współpracy Instytucjonalnej oraz Rozwoju Polskich Uczelni.

W ramach kolejnych działań podsumowujących planujemy wydanie cyklu zeszytów tematycznych, w których będą Państwo mogli nie tylko zaprezentować wyniki projektów, ale także wypowiedzieć się na temat wybranych zagadnień z szeroko rozumianej edukacji, szczególnie w jej wymiarze ekonomiczno-społecznym.

Katarzyna Aleksandrowicz
Koordynator Programu
Fundusz Stypendialny i Szkoleniowy

Sylwia Iżyniec
Główny specjalista FSS
Działanie IV – Współpraca Instytucjonalna

Uczestnikami spotkania były osoby zaangażowane w realizację projektów w zakresie dwóch kluczowych działań FSS: Współpracy Instytucjonalnej oraz Rozwoju Polskich Uczelni.

Charakterystyka projektów instytucjonalnych Funduszu Stypendialnego i Szkoleniowego

Działanie IV – Współpraca Instytucjonalna

Współpraca Instytucjonalna w ramach FSS obejmuje dwustronne lub wielostronne projekty mające na celu rozwój i wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami edukacyjnymi w Polsce i w państwach-darczyńcach poprzez organizację wspólnych przedsięwzięć, przeprowadzenie badań i analiz nad zdefiniowanym zagadnieniem.

DZIAŁANIA PODJĘTE W RAMACH POSZCZEGÓLNYCH PROJEKTÓW PROWADZĄ DO:

- organizacji seminariów, warsztatów, konferencji ukierunkowanych na zagadnienia istotne dla sektora szkolnictwa podstawowego, średniego, wyższego, zawodowego lub osób dorosłych, wspierających tworzenie Europejskiej Przestrzeni Edukacyjnej, Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego, Europejskiego Obszaru Badań;
- studiów i analiz związanych z kształceniem na poziomie wyższym, zawodowym i kształceniem osób dorosłych w Polsce i/lub rozwojem współpracy pomiędzy Polską a państwami-darczyńcami w zakresie edukacji i badań, wliczając przygotowanie i przeprowadzenie odpowiednich badań/ekspertyz;
- wydania publikacji na tematy związane z edukacją w Polsce i/lub rozwojem współpracy pomiędzy Polską i państwami-darczyńcami w zakresie edukacji i badań;
- przygotowania i realizacji kursów intensywnych dla międzynarodowych grup studentów (polskich i z państw-darczyńców);
- przygotowania nowych narzędzi i metod nauczania, w szczególności koncentrujących się na technologiach informatyczno-komunikacyjnych, w tym e-learningu oraz nauczaniu na bazie problemu;

- projektów szkolnych opartych na zasadach Comeniusa (wspólna realizacja przedsięwzięć będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, wliczając wymianę uczniów i nauczycieli).

WNIOSKODAWCY

O dofinansowanie w ramach Działania IV – Współpraca Instytucjonalna mogły się ubiegać następujące instytucje:

- szkoły;
- uczelnie;
- instytuty badawcze i naukowe;
- inne organizacje i instytucje aktywne na polu edukacji (na wszystkich poziomach: podstawowym, średnim, licencjackim, wyższym, zawodowym, dorosłym).

CZAS TRWANIA PROJEKTU

Czas trwania projektu wynosił maksymalnie 2 lata.

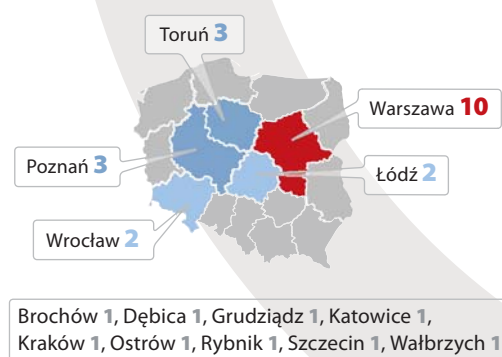
ZASADY FINANSOWANIA

W ramach projektów Współpracy Instytucjonalnej możliwe było uzyskanie dofinansowania pojedynczego projektu w wysokości od 5000 euro do 100 000 euro. Kwota przyznanego dofinansowania nie mogła przekroczyć 90% kosztów całego projektu, a pozostałe min. 10% wnioskodawca musiał zapewnić ze źródeł innych niż FSS.

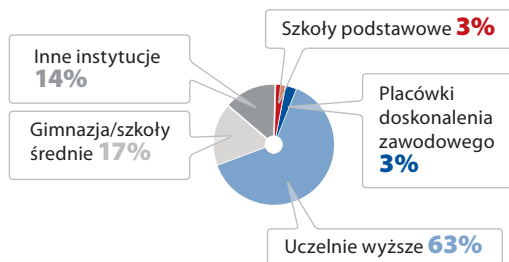
Realizowane projekty – Działanie IV

Nabór	Liczba złożonych wniosków on-line	Kwota wnioskowana	Liczba realizowanych projektów	Kwota dofinansowania
I maj-czerwiec 2008	18	5 302 484,01 zł	9	2 197 367,00 zł
II październik-listopad 2008	29	7 149 421,00 zł	7	1 571 142,00 zł
III luty-marzec 2009	22	6 114 254,00 zł	13	3 353 257,00 zł

Liczba realizowanych projektów a miejscowości

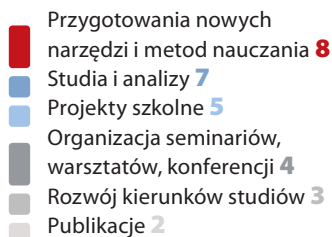
Typy instytucji

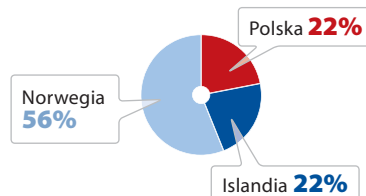
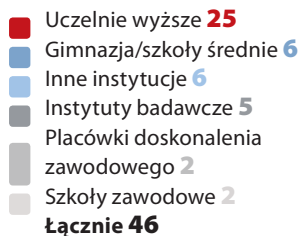
Partnerzy w projekcie

Kraj partnerski	Liczba partnerów
Islandia	10
Norwegia	26
Polska	10
Łącznie	46

Tematyka projektów

Partnerzy w projekcie – typy instytucji

Działanie V – Rozwój Polskich Uczelni

W ramach Działania V – Rozwój Polskich Uczelni możliwe było dofinansowanie projektów mających na celu: rozwój oferty dydaktycznej i poprawę sprawności organizacyjnej polskich uczelni, poprawę jakości kształcenia na polskich uczelniach, rozwój programów studiów w językach obcych, w szczególności w języku angielskim, oferowanych przez polskie uczelnie.

DZIAŁANIA PODJĘTE W RAMACH POSZCZEGÓLNYCH PROJEKTÓW POWINNY PROWADZIĆ DO:

1. REFORMY PROGRAMOWEJ poprzez:

- rozwój programów studiów w języku angielskim jako języku wykładowym;
- rozwój wspólnych programów studiów (prowadzących do uzyskania tytułu licencjata, magistra i stopnia doktora) pozwalających na uzyskanie podwójnego dyplomu;
- rozwój nowych, innowacyjnych programów studiów odpowiadających na nowe potrzeby i wyzwania, powstałych na poziomie krajowym lub europejskim;
- przygotowanie nowych lub wprowadzenie znaczących zmian w prowadzonych kursach, modułach, specjalizacjach i programach studiów;
- tworzenie programów studiów dwustopniowych opartych na efektach kształcenia oraz z zastosowaniem systemu ECTS do przenoszenia osiągnięć studenta;
- rozwój programów studiów we współpracy z sektorem prywatnym;

2. REFORMY INSTYTUCJONALNEJ (ZARZĄDZANIE I FINANSOWANIE) poprzez:

- rozwój kultury jakości, w tym tworzenie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości;
- strategiczne partnerstwa;

- profesjonalne centra dla studentów zagranicznych
- współpracę uczelnia – biznes (poprawę współpracy w ramach praktyk studenckich);
- strukturę pozyskiwania funduszy.

WNIOSKODAWCY

O dofinansowanie w ramach FSS na Działanie V – Rozwój Polskich Uczelni mogły ubiegać się polskie szkoły wyższe.

Partnerstwo (co najmniej jedna uczelnia z Polski i jedna z państwa-darczyńcy) było niezbędne tylko w przypadku projektów mających na celu rozwój wspólnych programów studiów. Dla innych typów projektów partnerstwo było opcjonalne, tzn. możliwa była realizacja projektu jednostronnego z udziałem jedynie polskich uczelni.

CZAS TRWANIA PROJEKTU

Czas trwania projektu wynosił od roku do 3 lat.

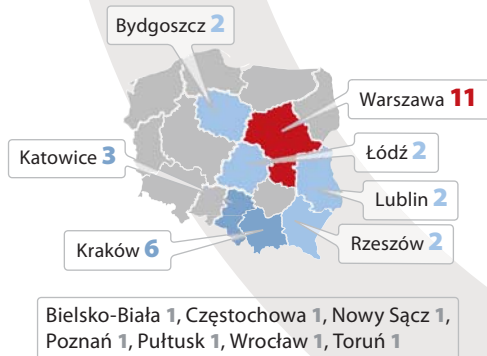
ZASADY FINANSOWANIA

W ramach projektów Działania V – Rozwój Polskich Uczelni możliwe było uzyskanie dofinansowania pojedynczego projektu w wysokości od 20 000 euro do 250 000 euro. Kwota przyznanego dofinansowania nie mogła przekroczyć 90% kosztów całego projektu, a pozostałe min. 10% wnioskodawca musiał zapewnić ze źródeł innych niż FSS.

Realizowane projekty – Działanie V

Nabór	Liczba złożonych wniosków on-line	Kwota wnioskowana	Liczba realizowanych projektów	Kwota dofinansowania
I maj-czerwiec 2008	48	27 200 429,00 zł	10	3 924 832,00 zł
II październik-listopad 2008	76	37 474 274,00 zł	10	5 001 727,00 zł
III luty-marzec 2009	90	50 560 471,00 zł	16	5 995 766,00 zł
Razem	214	115 235 174,00 zł	36	14 922 325,00 zł

Liczba realizowanych projektów a miejscowości

Typy projektów

- Przygotowanie nowych lub wprowadzenie znaczących zmian w prowadzonych kursach, modułach, specjalizacjach i programach studiów **11**
- Rozwój programów studiów z językiem angielskim jako językiem wykładowym **11**
- Wsparcie instytucjonalne uczelni wyższych **8** (m.in. wewnętrzne systemy zapewniania jakości, strategiczne partnerstwa, współpraca uczelnia-biznes, profesjonalne centra dla studentów zagranicznych)
- Rozwój nowych, innowacyjnych programów studiów, odpowiadających na nowe potrzeby i wyzwania, powstałych na poziomie krajowym lub europejskim **5**
- Nowe metody nauczania języków obcych **1**

Partnerzy w projekcie

Projekty jednostronne **19**

Projekty partnerskie **17**

Skład konsorcjum projektowego

polski beneficjent + 1 instytucja partnerska z kraju EFTA/EOG **12** projektów
 polski beneficjent + 2 instytucje partnerskie z krajów EFTA/EOG **3** projekty
 polski beneficjent + 3 instytucje partnerskie z krajów EFTA/EOG **1** projekt

Liczba projektów partnerskich

Norwegia **18**

Islandia **2**

Liechtenstein **1**

Kraj partnerski EFTA/EOG

Możliwość ubiegania się o dofinansowanie w ramach I fazy programu (lata 2004-2009) minęła 31 marca 2009 roku. Informacji o nowej fazie Mechanizmu Finansowego EOG oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego (zwanych funduszami norweskimi), planowanej na lata 2009-2014, można szukać na stronach: www.eeagrants.org oraz www.eog.gov.pl.

„Podzielmy się wiedzą, wymienimy doświadczenia” **7**

Program spotkania

Czwartek, 27.05.2010

do godz. 14.00 – Przyjazd uczestników spotkania

- 12.00 Obiad
- 13.15 Uroczyste przywitanie uczestników
- 13.30 Podsumowanie działań FSS, statystyki dotyczące naborów
- 14.00 **„Projekt – produkt, który trzeba umieć sprzedać” – prezentacja z elementami treningu twórczości**
Prowadzący: Szymon Milonas
- 15.15 **Warsztat 1. – „Integracja”**
Trenerka: Krystyna Marcinkowska
- 16.00 **Prezentacje ciekawych projektów realizowanych w ramach Działania IV – Współpraca Instytucjonalna oraz Działania V – Rozwój Polskich Uczelni – część I**
- 17.30 **Warsztat 2. – Moderowana dyskusja i praca w grupach: wymiana doświadczeń ze zrealizowanych projektów**
Trenerka: Krystyna Marcinkowska

- 18.30 **Prezentacje ciekawych projektów realizowanych w ramach Działania IV – Współpraca Instytucjonalna oraz Działania V – Rozwój Polskich Uczelni – część II**

- 19.30 Podsumowanie pierwszego dnia spotkania

- 20.30 Uroczysta kolacja w Karczmie Góralskiej z niespodziankami. Występ zespołu RAALYA

Piątek, 28.05.2010

- 09.00 **Warsztat 3. – Moderowana dyskusja i praca w grupach: „Jakie zmiany wywołał realizowany projekt – planowane oraz nieoczekiwane”**
Trenerka: Krystyna Marcinkowska
- 10.30 **„Czy wszystko warto ewaluować?”**
Prowadzący: Jarosław Chojecki, Polskie Towarzystwo Ewaluacyjne
- 11.45 **Warsztat 4. – „Bogatsi w doświadczenie – co warto zmienić w projekcie”**
Trenerka: Krystyna Marcinkowska
- 13.00 Omówienie i ewaluacja spotkania

Trenerzy i wykładowcy

Szymon Milonas

Szymon Milonas jest konsultantem w międzynarodowej firmie doradztwa personalnego w biznesie. Pracował jako trener umiejętności społecznych i był zaangażowany w pracę fundacji zajmującej się edukacją obywatelską. Studiował psychologię i nauki społeczne, a obecnie prowadzi zajęcia dla studentów studiów podyplomowych Szkoły Głównej Handlowej i Akademii Leona Koźmińskiego.

Krystyna Marcinkowska

Krystyna Marcinkowska jest prezesem Stowarzyszenia Rozwoju i Integracji Młodzieży – STRIM, piastuje to stanowisko od momentu jego założenia (obecnie już trzecią kadencję). Była inicjatorem powstania Stowarzyszenia STRIM. Pracuje z młodzieżą oraz dla młodzieży od wielu lat. Jest organizatorem wielu konferencji młodzieżowych oraz licznych spotkań o charakterze edukacyjnym. Brała udział oraz organizowała wiele międzynarodowych wymian młodzieżowych niemal ze wszystkimi krajami Europy i nie tylko. Przez wiele lat piastowała w Krakowie stanowisko kierownika Ośrodka Regionalnego programu MŁODZIEŻ, a następnie „Młodzież w działaniu”, jest certyfikowanym trenerem tego programu, jak również wizytatorem. Od lat zajmuje się pracą z młodzieżą w ramach edukacji nieformalnej, a szczególnie bliski jest jej temat ewaluacji w projektach młodzieżowych.

Jarosław Chojecki

Jarosław Chojecki jest członkiem Polskiego Towarzystwa Ewaluacyjnego, ewaluatorem prowadzącym badania w szeroko pojętym obszarze edukacji.

Uczestnicy spotkania

- **Agnieszka Abel-Ślawska**, Uniwersytet Medyczny, *Łódź*
- **Izabella Bednarczyk**, Uniwersytet Warszawski, *Warszawa*
- **Adam Bernard**, Politechnika Warszawska, *Warszawa*
- **Sylwia Boryka**, Instytut Europeistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego, *Kraków*
- **Małgorzata Budyta-Budzyńska**, Collegium Civitas, *Warszawa*
- **Ewa Czarnik**, Uniwersytet Jagielloński – Collegium Medicum, *Kraków*
- **Anna Dłużewska**, Szkoła Wyższa Przymierza Rodzin, *Warszawa*
- **Maciej Dłużewski**, Uniwersytet Warszawski, *Warszawa*
- **Katarzyna Dołomisiewicz**, Politechnika Warszawska, *Warszawa*
- **Marcin Gołębiewski**, Akademia Pedagogiki Specjalnej, *Warszawa*
- **Sławomir Jachimczak**, Wyższa Szkoła Pedagogiczna, *Łódź*
- **Dominika Janik-Hornik**, Akademia Ekonomiczna im. Karola Adamieckiego, *Katowice*
- **Małgorzata Jaroszevska**, Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy im. J. i J. Śniadeckich, *Bydgoszcz*
- **Balbina Kaczor**, Gimnazjum nr 18 im. Armii Krajowej, *Wrocław*
- **Magdalena Kapela**, Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy im. J. i J. Śniadeckich, *Bydgoszcz*
- **Aleksandra Korzeniewska-Eksterowicz**, Uniwersytet Medyczny, *Łódź*
- **Joanna Kowalczyk**, Collegium Civitas, *Warszawa*
- **Barbara Kozakiewicz**, Akademia Pedagogiki Specjalnej, *Warszawa*
- **Rajmund Kożuszek**, Politechnika Warszawska, *Warszawa*
- **Tomasz Krawczyk**, Uniwersytet Warszawski, *Warszawa*
- **Anna Krupowicz**, Gimnazjum nr 18 im. Armii Krajowej, *Wrocław*
- **Ewa Krzaklewska**, Uniwersytet Jagielloński, *Kraków*
- **Katarzyna Kuziak**, Kujawsko-Pomorska Szkoła Wyższa, *Bydgoszcz*
- **Robert Malmur**, Politechnika Częstochowska, *Częstochowa*
- **Katarzyna Malmur**, Politechnika Częstochowska, *Częstochowa*
- **Małgorzata Marcjan**, Uniwersytet Jagielloński – Collegium Medicum, *Kraków*
- **Anna Muniak**, Polsko-Japońska Wyższa Szkoła Technik Komputerowych, *Warszawa*
- **Rafał Muniak**, Polsko-Japońska Wyższa Szkoła Technik Komputerowych, *Warszawa*
- **Aleksander Nicał**, Politechnika Warszawska, *Warszawa*
- **Aneta Nowak**, Akademia Górniczo-Hutnicza, *Kraków*
- **Katarzyna Olesińska**, Akademia Sztuk Pięknych, *Warszawa*
- **Michał Opiłowski**, Akademia Sztuk Pięknych, *Warszawa*
- **Rafał Polak**, Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania, *Rzeszów*
- **Anna Ratajewska**, Wyższa Szkoła Pedagogiczna, *Łódź*
- **Monika Rusztecka**, NFOŚ, Centrum Informacji o Środowisku UNEP/GRID, *Warszawa*
- **Mariola Stachnik**, Publiczne Gimnazjum, *Ostrów*
- **Joanna Stefańska**, Gimnazjum nr 18 im. Armii Krajowej, *Wrocław*
- **Piotr Świeżak**, Politechnika Warszawska, *Warszawa*
- **Maria Trąmpczyńska**, Polsko-Japońska Wyższa Szkoła Technik Komputerowych, *Warszawa*
- **Anna Uryga**, Uniwersytet Jagielloński – Collegium Medicum, *Kraków*
- **Maria Wielgus**, Publiczne Gimnazjum, *Ostrów*
- **Katarzyna Winkowska-Nowak**, Szkoła Wyższa Psychologii Społecznej, *Warszawa*
- **Elżbieta Wołoszyńska**, NFOŚ, Centrum Informacji o Środowisku UNEP/GRID, *Warszawa*
- **Michał Zasada**, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego, *Warszawa*

Opisy zajęć i warsztatów

W tej części publikacji przedstawiamy opisy prezentacji i warsztatów, jakie odbyły się podczas majowego spotkania. Notki dotyczące wybranych zajęć zostały wzbogacone o ocenę uczestników oraz spostrzeżenia zawarte w arkuszach ewaluacji ex-post. Każdy z elementów programu spotkania uczestnicy mogli ocenić, przyznając od minimum 1 do maksimum 5 punktów.

„Projekt – produkt, który trzeba umieć sprzedać” – prezentacja z elementami treningu twórczości

Prowadzący: Szymon Milonas

Warsztat miał za zadanie pokazać, że nawiązywanie międzynarodowej współpracy i znajdowanie partnerów instytucjonalnych można zaplanować i odnosić w tym zakresie powtarzalne sukcesy, korzystając z doświadczeń sprzedaży projektów biznesowych.

Prowadzący sam od 10 lat zajmuje się sprzedażą projektów konsultingowych swoim partnerom biznesowym, w związku z tym zajęcia miały charakter wykładu przeplatane go dyskusjami i ćwiczeniami.

Perswazyjny charakter zajęć miała podkreślać struktura oparta o rozwinięcie pytań:

- **KTO** nawiązuje współpracę (zwrócenie uwagi uczestników na wykorzystanie swoich osobistych mocnych stron, zbudowanie relacji przed opisaniem propozycji i umiejętność interesującego jej przedstawienia – tu pojawiło się ćwiczenie uczące prezentowania swojej pracy w krótkim czasie i ciekawej formie);
- **Z KIM** nawiądujemy relacje (czyli przedstawienie sposobów lepszego poznania partnera biznesowego, jego potrzeb, elementów istotnych dla podjęcia współpracy);
- **WOKÓŁ CZEGO** nawiądujemy współpracę (czyli co wyróżnia nasz projekt, jak przedstawić jego cechy, tak żeby potencjalny partner widział w nim korzyści dla siebie).

Na bazie ostatniego stwierdzenia dotyczącego przedstawiania cech projektu w kontekście korzyści dla drugiej strony przeanalizowano praktyczne przykłady. Taki sposób myślenia wymaga nie tylko umiejętności sprawnego opowiadania o swoim projekcie,

ale też pełnej świadomości, jakie elementy dla drugiej strony mogą być wymierną korzyścią.

Bardzo często powracała kwestia znajomości drugiej strony i budowania relacji nie tylko na bazie planowanego partnerstwa. Podkreślano to w wypowiedziach uczestników prelekcji, a usystematyzowano przez pięcioletni etapowy model pytań filtrujących:

- kto wie, czym się zajmujemy? (1. filtr);
- które z tych osób to interesuje? (2. filtr);
- kto z zainteresowanych może na tym skorzystać? (3. filtr);
- kto z mających w tym interes zdecyduje się podjąć współpracę? (4. filtr);
- która z osób z nami współpracujących będzie nas rekomendować innym? (5. filtr).

Prowadzący starał się uświadomić uczestnikom, jak szybko topnieje grupa ewentualnych partnerów, jeśli nie dba się o to, żeby informować o swej pracy jak najszerszą grupę potencjalnych partnerów, nie bywa się na konferencjach branżowych, nie publikuje w fachowych czasopismach. Podkreślał również wagę podtrzymywania relacji po zakończeniu projektu oraz szerokiego informowania o jego przebiegu.

Ocena oraz spostrzeżenia uczestników treningu „Projekt – produkt, który trzeba umieć sprzedać” (średnia ocena treningu – 4,41)

Komentarze uczestników:

- ciekawa prezentacja, podświadomie właśnie takie techniki stosuję, będę teraz wzmacniać działania świadomie;
- ciekawe przykłady, spostrzeżenia, wysoka przydatność praktyczna;
- prowadzący ukazał wiele istotnych aspektów realizacji projektów, o których się często zapomina, bardzo profesjonalnie!;
- interesujące techniki pozyskiwania odbiorców naszych działań.

Warsztat 1.

„Integracja”

Trenerka: Krystyna Marcinkowska

ĆWICZENIE OPIS

RUNDKA

Cel: *poznanie imion uczestników oraz skojarzenie osób z projektami, które realizują.*

Każdy uczestnik po kolei podaje swoje imię, informację skąd przyjechał, jaką reprezentuje instytucję oraz jakiego rodzaju projekt realizował.

MAPA POLSKI

Cel: *utrwalenie imion uczestników, wzajemne poznanie się, integracja.*

Wszyscy uczestnicy otrzymują wyciętą wcześniej z papieru postać (żeńską i męską), wpisują na niej swoje imię, a następnie po kolei każdy podchodzi do mapy, przykleja swoją figurkę w miejscu, z którym jest związany emocjonalnie. Równocześnie przy tym podaje jeszcze raz swoje imię i opowiada, jak spędza swój czas wolny, jakie ma zainteresowania.

MÓJ PROJEKT

Cel: *zapoznanie się uczestników z innymi projektami.*

Uczestnicy dostają połowy kartek flipchartowych oraz inne materiały plastyczne i mają 10 minut na przygotowanie plakatu przedstawiającego zrealizowany przez nich projekt FSS. Na plakacie mają znaleźć się takie informacje, jak: imię i nazwisko uczestnika, instytucja, którą reprezentuje oraz partnerska za granicą (jeśli dotyczy), tytuł projektu, gdzie był realizowany projekt, nazwa miejscowości (w Polsce i za granicą), rodzaj projektu (Działanie IV lub V), czas trwania przedsięwzięcia, główne wydarzenia. Następnie wszyscy umieszczają swoje plakaty na ścianie i mają czas na zapoznanie się z nimi.

WYWIAD

Cel: *dokładniejsze poznanie się uczestników (w parach).*

Grupa zostaje podzielona na pary, tak aby w parze znalazły się osoby, które wcześniej się nie znały. W ciągu 10 minut uczestnicy rozmawiają w parach, zapoznając się ze sobą. Każdy opracowuje na wcześniej przygotowanej kartce „portret” swojego rozmówcy (na środku rysuje podobiznę, u góry kartki wpisuje imię i miejscowość, z której przyjechał uczestnik, w dolnej części – jego motto życiowe, a wokół podobizny wpisuje informacje o rozmówcy). Wszystkie „portrety” wywieszane są na ścianie, w okolicy wcześniej wywieszonych autorskich informacji o projektach.

Komentarz trenerki: cel warsztatu został osiągnięty. Wprawdzie grupa była bardzo liczna, ale i tak część uczestników zaczęła zapamiętywać swoje imiona, kojarzyć osoby z instytucjami, które reprezentowały. Duża część grupy chętnie nawiązywała kontakty. Dzięki powstałym opisom projektów uczestnicy choć ogólnie mogli zorientować się, jakich tematów dotyczyły projekty innych, a powstałe portrety pozwoliły na bliższe zapoznanie przynajmniej pojedynczych osób, które spotkały się pierwszy raz.

Ocena oraz spostrzeżenia uczestników warsztatu „Integracja”
(średnia ocena warsztatu – 4,81 – najwyższej oceniony warsztat)

Komentarze uczestników:

- świetny pomysł, wykorzystam pewne elementy na swoich szkoleniach;
- pozwala wejść w relacje z dużą grupą zupełnie obcych ludzi;
- warsztat pozwolił przełamać lody i myśle, że wszyscy doskonale się bawili ☺.

Tytuł projektu:

Podniesienie jakości i atrakcyjności kształcenia poprzez zwiększenie oferty i efektywności procesu dydaktycznego oraz podwyższenie potencjału infrastrukturalnego Wydziału Inżynierii i Ochrony Środowiska

Numer projektu: FSS/2009/II/D5/0038

Instytucja – koordynator projektu: Wydział Inżynierii i Ochrony Środowiska, Politechnika Częstochowska

Instytucja partnerska: Norwegian Institute for Air Research (NILU) – ośrodek badawczy, Norwegia

Okres realizacji projektu: 24 miesiące – od 1.07.2009 do 30.06.2011

Wysokość dofinansowania FSS (PLN): 714 382,00

CHARAKTERYSTYKA INSTYTUCJI KOORDYNUJĄCEJ

Wydział Inżynierii i Ochrony Środowiska Politechniki Częstochowskiej to jednostka oferująca kierunki studiów takie jak: inżynieria środowiska, ochrona środowiska i energetyka oraz studia doktoranckie w zakresie inżynierii środowiska. Kształcenie na wydziale dostosowane jest do aktualnych i przewidywanych wymogów rynku pracy w kraju oraz w Unii Europejskiej. Osiągnięcia studenta podczas trwania studiów są wyrażane za pomocą punktów ECTS, co umożliwia odbywanie części studiów w zagranicznych ośrodkach akademickich.

Profesjonalna, wysoko wykwalifikowana kadra, nowoczesne zaplecze dydaktyczne, specjalistyczne

laboratoria i unikalna aparatura badawcza, starannie przygotowane programy studiów oraz techniki nauczania nowej generacji gwarantują studia na miarę XXI wieku.

KRÓTKI OPIS PROJEKTU

Strategiczną rolę w konkurencyjności i innowacyjności polskich uczelni odgrywają zarówno atrakcyjność kierunków studiów oraz prowadzone w ramach nich specjalności, sposób nauczania, jak i zapewnienie studentom jak najlepszych warunków do nauki. Analiza dotychczasowych doświadczeń wykazała, że słabą stroną kształcenia na wydziale są: słaba koncentracja studentów podczas zajęć spowodowana koniecznością skupiania się na zapisywaniu notatek, przerysowywaniu schematów i rysunków

W ramach realizowanego projektu nawiązana została współpraca z Norwegian Institute for Air Research, co jest znaczące dla Wydziału Inżynierii i Ochrony Środowiska, ponieważ pozwala na szeroką wymianę doświadczeń, możliwość kontynuowania współpracy oraz tworzenia nowych inicjatyw.

zamiast na przekazywanej wiedzy; niewystarczająca efektywność nauczania; nie dość atrakcyjna i niedostosowana do potrzeb rynku pracy oferta nauczania; słaba znajomość słownictwa specjalistycznego w języku angielskim wśród studentów; brak umiejętności pisania oraz prezentowania tekstów naukowych w języku angielskim wśród doktorantów i młodych naukowców.

Dlatego też głównym celem projektu stała się poprawa oferty infrastrukturalnej, edukacyjnej oraz jakości kształcenia na wydziale. Cele te zostaną osiągnięte poprzez:

- zakup bezobsługowych centrów wydruków dla studentów;
- uruchomienie specjalności toksykologia i biomonitoring środowiska;
- wprowadzenie na każdej specjalności wykładów w języku angielskim;
- wprowadzenie specjalistycznych kursów komunikacji naukowej dla doktorantów z wykładowym językiem angielskim;
- przeprowadzenie kursów doskonalenia jakości kształcenia dla kadry naukowo-dydaktycznej.

SPOSÓB UPOWSZECHNIANIA

W ramach projektu zdecydowano się na następujące działania promocyjne: stworzono stronę internetową projektu, wyprodukowano banery i roll-up, promujące zarówno wydział, jak i źródło finansowania projektu, oznakowano sale wykładowe. Powstały również artykuły prasowe, zorganizowano konferencję.

INNOWACYJNOŚĆ I UŻYTECZNOŚĆ

Stworzenie specjalności toksykologicznej ma na celu wykształcenie specjalistów dysponujących szeroką wiedzą na temat metod oczyszczania wód, powietrza i gleby, potrafiących stosować i interpretować nowoczesne metody analityczne wykorzystywane w tej dziedzinie.

Bezobsługowe centrum wydruków stanowi innowację technologiczną, która pozwala na dostęp do systemu 24 h na dobę z rozliczeniem kosztów za wykonane prace w zakresie drukowania, kopiowania i skanowania samoobsługowo.

STRONA INTERNETOWA PROJEKTU

www.is.pcz.czest.pl/projektffs

OSOBA DO KONTAKTU

prof. dr hab. Wojciech Nowak

Dziekan Wydziału Inżynierii i Ochrony Środowiska
Wydział Inżynierii i Ochrony Środowiska
Politechnika Częstochowska

Katarzyna Malmur

Specjalista w zakresie prac administracyjnych
Sekcja Zarządzania Projektami Wydziału Inżynierii
i Ochrony Środowiska
Politechnika Częstochowska

Tytuł projektu:

Mosty

Numer projektu: FSS/2008/V/D4/W/0001

Instytucja – koordynator projektu: Gimnazjum nr 18 im. Armii Krajowej we Wrocławiu

Instytucja partnerska: AA ungdomsskole, Lyngdal, Norwegia

Okres realizacji projektu: 24 miesiące – od 1.10.2008 do 30.09.2010

Wysokość dofinansowania FSS (PLN): 106 648,00

CHARAKTERYSTYKA INSTYTUCJI KOORDYNUJĄCEJ

Gimnazjum nr 18 jest dużą szkołą rejonową położoną na jednym z większych osiedli mieszkaniowych zachodniej części Wrocławia. Położenie szkoły na obszarze blokowiska z lat siedemdziesiątych XX wieku powoduje kumulację typowych dla takich środowisk problemów społecznych (bezrobocie, subkultury, przestępczość, uzależnienia). Z tego powodu wielu uczniów tej szkoły zagrożonych jest marginalizacją ze względów ekonomicznych i społecznych. W takiej sytuacji szkoła, prócz funkcji dydaktyczno-wychowawczych, realizuje także zadania z zakresu pomocy społecznej. W ostatnich latach nauczyciele tej placówki obserwują wzrost liczby uczniów z trudnościami w nauce, co wymaga stałego dostosowywania programów nauczania do potrzeb, doskonalenia nauczycieli oraz poszukiwania nowych metod aktywizujących i motywujących ucznia. Stąd zaangażowanie szkoły w programy współpracy międzynarodowej.

KRÓTKI OPIS PROJEKTU

Celem projektu jest promowanie mobilności oraz zaangażowania uczniów z trudnościami w nauce, w tym ze środowisk zagrożonych marginalizacją ze względów ekonomicznych.

Projekt wpisuje się w wieloletni plan rozwoju placówki, ukierunkowany na podniesienie jakości pracy szkoły oraz poziomu kształcenia. Rozbudzanie twórczej aktywności młodzieży oraz stworzenie systemu motywacji to priorytety szkoły. Nauczyciele wpływają na mentalność młodych ludzi, odkrywają ich zdolności i ukierunkowują na sukces, bo wyższa samoocena uczniów oraz perspektywa wyjazdu do Norwegii wiąże się z poprawą ogólnych wyników nauczania.

W maju 2009 r. przez 8 dni szkoła gościła 16 norweskich nastolatków i 2 nauczycieli. Odbyły się plenery plastyczne: Mosty Wrocławia. Podsumowanie i wy-

stawa prac stanowiły integralną część obchodów 10-lecia szkoły. Spotkaniu towarzyszyły liczne działania integracyjne: gry i zabawy, wspólny śpiew, zajęcia w plenerze połączone ze zwiedzaniem, czyli budowanie takich małych mostów przyjaźni między obiema społecznościami.

Przygotowując się do spotkań, uczniowie obu szkół poznawali techniki plastyczne, uczyli się czytać rysunek techniczny, rozważali motyw mostu w literaturze, poznawali historię mostów w swoim regionie.

OSIĄGNIĘTE REZULTATY ORAZ WPŁYW PROJEKTU NA INSTYTUCJĘ UCZESTNICZĄCĄ, GRUPY DOCELOWE, ŚRODOWISKO LOKALNE

Materialne efekty projektu obejmują m.in.: prezentacje multimedialne o mostach Wrocławia i Dolnego Śląska, albumy o historii mostów, trasę rowerową szlakiem wrocławskich mostów z uwzględnieniem innych obiektów historycznych, przede wszystkim jednak elektroniczną wersję galerii obrazów oraz modeli mostów. Istotnym osiągnięciem jest zintegrowanie grupy uczniów z trzech różnych klas szkoły, uczestniczących w realizacji projektu, zmotywowanie do wyťažonej pracy i systematycznej nauki uczniów słabszych, wy-

pracowanie modelu wzajemnego wsparcia wewnątrz grupy. W aspekcie międzynarodowym – zacieśnienie współpracy ze szkołą w Lyngdal (planowane jest kolejne wspólne przedsięwzięcie), zbudowanie przez uczniów bardzo dobrych wspólnych relacji, czemu sprzyjał pobyt w rodzinach. Istotne jest też zaangażowanie rodziców w obu krajach i ich wsparcie organizacyjne. Poza tym obie grupy poznały ciekawy kraj, polskich uczniów urzekła norweska przyroda, norweskich – zabytki Wrocławia. Wszystkich zaskoczyło praktyczne podejście norweskiej koordynatorki do produktu końcowego, czyli modeli mostów. Po zamknięciu wystawy i zrobieniu zdjęć dokumentujących efekty pracy każdy z zespołów musiał zdemontować swój most, a wszystkie odzyskane materiały (elementy drewniane, wkrety, śruby, nakrętki itd.) zostały spakowane do ponownego wykorzystania.

SPOSÓB UPOWSZECHNIANIA

W ramach upowszechniania wyników projektu zorganizowano wystawy w szkole, Dni Otwarte Szkoły, akcje informacyjne w rejonowych szkołach podstawowych. Promocja odbywa się również za pośrednictwem strony internetowej szkoły z Lyngdal, ukazał się także artykuł w lokalnej prasie norweskiej.

STRONA INTERNETOWA PROJEKTU

<https://sites.google.com/site/g18andaa/>

OSOBA DO KONTAKTU

Joanna Stefańska

Nauczycielka – koordynatorka projektu
Gimnazjum nr 18 im. Armii Krajowej we Wrocławiu

Tytuł projektu:

Interdyscyplinarne Studia Podyplomowe „Społeczno-kulturowa tożsamość płci”

Numer projektu: FSS/2009/II/D5/W/0029

Instytucja – koordynator projektu: Uniwersytet Jagielloński, Instytut Socjologii, Zakład Badań Problemów Ludnościowych

Instytucja partnerska: Centre for Gender Research, Oslo University, Norwegia

Okres realizacji projektu: 24 miesiące – od 1.07.2009 do 30.06.2011

Wysokość dofinansowania FSS (PLN): 126 550,00

CHARAKTERYSTYKA INSTYTUCJI KOORDYNUJĄCEJ

Uniwersytet Jagielloński w Krakowie to uczelnia z tradycją, równocześnie będąca placówką otwartą na rozwój nowych dziedzin wiedzy. To właśnie w Instytucie Socjologii, w ramach Zakładu Badań Problemów Ludnościowych, powstała w roku 2003 specjalizacja społeczno-kulturowa tożsamość płci. Problematyka badawcza rozwijana w ramach prac Zakładu skupia się na zagadnieniach demograficznych oraz społeczno-kulturowych uwarunkowaniach płci. Takie elementy, jak lokalizacja studiów (Kraków), prestiż Uniwersytetu Jagiellońskiego, a także kadra ucząca zdecydowały o wyborze tych studiów przez ich uczestników.

KRÓTKI OPIS PROJEKTU

Podstawowymi celami projektu było zwiększenie wiedzy i świadomości w społeczeństwie z zakresu tematyki płci społeczno-kulturowej (gender) i gender mainstreaming, a także uwrażliwienie uczestników studiów na kwestie genderowe w ich miejscach pracy – w szkołach, w instytucjach publicznych czy w organizacjach pozarządowych. Zdaniem organizatorów projektu wiedza z zakresu gender jest kluczowa dla nauczycieli szkolnych jako wpływających na socjalizację młodzieży. Na implementację polityk równościowych bezpośredni wpływ mają pracownicy instytucji publicznych (administracji, policji, ośrodków pomocy społecznej) i organizacji pozarządowych. Dlatego też do tych grup, mają-

cd.

Interdyscyplinarne Studia
Podyplomowe

cych tak odpowiedzialne zadania, zostały skierowane ww. studia.

Jeszcze w 2009 r., korzystając z wiedzy i doświadczenia partnera projektu Centre for Gender Research Uniwersytetu w Oslo, a także dzięki konsultacjom z praktykami i pracownikami naukowymi, został utworzony innowacyjny, interdyscyplinarny program studiów. W styczniu 2010 r. zakończono rekrutację na studia, w wyniku której przyjętych zostało 40 osób.

Pierwszy semestr studiów już się skończył. Ocena programu przez uczestników jest bardzo pozytywna: rekomendowaliby oni te studia wszystkim – pracownikom administracji, szkół, instytucji edukacyjnych i przedsiębiorstw.

Praca nad programem studiów pozwoliła na wewnętrzną refleksję na temat tego, w jaki sposób uczyć tematyki gender, by uczestnicy byli w stanie wykorzystać zdobytą wiedzę w pracy zawodowej. Studenci – co wynika z przeprowadzonej po pierwszym semestrze ewaluacji – zaczynają wykorzystywać zdobytą wiedzę i umiejętności w pracy zawodowej.

SPOSÓB UPOWSZECHNIANIA

Informacje na temat projektu są dostępne na stronie internetowej, tam zamieszczony jest program studiów i poszczególne sylabusy kursów wraz z literaturą. Projekt (zwłaszcza rekrutacja na studia) był promowany poprzez różnorodne kanały: ogłoszenia w prasie, mailingi, zaproszenia wysyłane pocztą, ulotki i plakaty, a także kontakty Instytutu Socjologii. Dodatkowo informacje o projekcie pojawiły się na portalach internetowych zajmujących się kwestiami gender (tj. www.feminoteka.pl, www.ckfem.pl) oraz na innych stronach www, potencjalnie odwiedzanych przez grupy docelowe projektu, e.g. Centra Doskonalenia Nauczycieli czy też portal www.ngo.pl. Na koniec projektu wydana zostanie publikacja prezentująca prace dyplomowe uczestników studiów, która szeroko upowszechni rezultaty projektu.

INNOWACYJNOŚĆ I UŻYTECZNOŚĆ PROJEKTU

STRONA INTERNETOWA PROJEKTU

www.socjologia.uj.edu.pl/gender

OSOBA DO KONTAKTU

Ewelina Ciaputa

Ewa Krzaklewska

Uniwersytet Jagielloński

Studia Podyplomowe
Społeczno - Kulturowa
Tożsamość Płci

Tytuł projektu:

Pol-Nord Bridge

Numer projektu: FSS/2009/II/D4/W/0008

Instytucja – koordynator projektu: Politechnika Warszawska

Instytucja partnerska: The Norwegian University of Science and Technology (NTNU), Trondheim, Norwegia

Okres realizacji projektu: 21 miesięcy – od 1.07.2009 do 31.03.2011

Wysokość dofinansowania FSS (PLN): 405 722,00

CHARAKTERYSTYKA INSTYTUCJI KOORDYNUJĄCEJ

Politechnika Warszawska działa pod swą obecną nazwą od 1915 r., jednak przejęła dziedzictwo Szkoły Przygotowawczej do Instytutu Politechnicznego, utworzonej w roku 1826. Uczelnia kształci kolejne pokolenia inżynierów na 28 kierunkach i 153 specjalnościach i ciągle otwiera nowe specjalizacje – już w roku akademickim 2010/2011 będzie możliwość kształcenia się na kierunku zarządzanie własnością intelektualną.

Obecnie liczba studentów przekroczyła 31 tysięcy, a kadry akademickiej – 5 tysięcy.

Uczelnia realizuje ok. 600 projektów badawczych i ok. 70 we współpracy z podmiotami z Unii Europejskiej.

KRÓTKI OPIS PROJEKTU

Polska gospodarka zajmuje jedno z ostatnich miejsc w rankingach liczby wdrożeń wyników prac badawczo-naukowych i patentów, tradycje przedsiębiorczości są znikome. Istnieje pilna potrzeba wykształcenia kadry zdolnej do unowocześnienia przedsiębiorstw poprzez zwiększenie ich innowacyjności i przedsiębiorczości.

Projekt Politechniki Warszawskiej „Pol-Nord Bridge” powstał w celu promowania przedsiębiorczości wśród młodzieży – studentów i doktorantów – głównie PW i NTNU Trondheim oraz upowszechnienia dobrych praktyk zarządzania własnością intelektualną.

Istotą projektu jest współpraca grup: studentów norweskich (rekrutujących się z The School of Entrepreneurship i Start NTNU) i polskich (aktywnych w projektach IP Management i IP-Hub) (razem ok. 60 osób), kontaktujących się ze sobą poprzez Internet (wiki, skype, distance education techniques) oraz w trakcie dwóch dwutygodniowych warsztatów w Polsce i Norwegii.

W ramach projektu powstało 7 polsko-norweskich zespołów. Każdy z nich zajął się identyfikacją i selekcją dostępnych propozycji (techniką QuickLook i InDepth), wybrał jedną innowację lub wynalazek i opracowuje dla niego strategię i model komercjalizacji, który przedstawi praktykom gospodarczym – inwestorom i przedsiębiorcom.

Doświadczenie i dobre praktyki zebrane w trakcie prac zostaną wdrożone do procesu dydaktycznego Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości PW, znacząco podwyższając jakość kształcenia.

Dodatkowym rezultatem będzie powstanie polskiego, interdyscyplinarnego, międzyuczelnianego Studenckiego Koła Naukowego Przedsiębiorczości

na wzór norweskich organizacji studenckich, będącego dla nich naturalnym partnerem do kontynuacji wymiany w ramach Procesu Bolońskiego.

Studenci i doktoranci zdobyli unikalną wiedzę na temat procesu wdrażania wynalazków i innowacji, w tym: wyceny wartości rynkowej wynalazku i innowacji (szerzej własności intelektualnej), przygotowania biznesplanu, feasibility study, strategii komercjalizacji i modeli biznesowych, sposobów profesjonalnej prezentacji biznesowej (w szczególności „Elevator Speech” i „Short Pitch”), oceny możliwości komercjalizacji wynalazku i jego potencjału rynkowego oraz umieszczania nowego produktu na rynku poprzez poszukiwanie interesariuszy.

Uczestnicy nawiązali kontakty osobiste i zawodowe, gdyż w kilku przypadkach przedstawiciele funduszy inwestycyjnych zainteresowali się opracowanymi w projekcie innowacjami/wynalazkami. Otrzymali również możliwość poznawania świata, łącząc przyjemne z pożytecznym.

Zaskakująco duże okazało się zainteresowanie studentów oraz różnorodność kierunków, które reprezentowali. Zgłaszali się też doktoranci oraz pracownicy jednostek zajmujących się transferem technologii i własnością intelektualną. Zaskoczeniem było duże zainteresowanie inwestorów spoza Polski i Norwegii, w szczególności z Doliny Krzemowej. Okazało się również, że odnalezienie innowacyjnych rozwiązań, które mają potencjał gospo-

darczy w danym miejscu i czasie, nie jest zadaniem łatwym, ale wiele wynalazków oczekuje na inwestorów po samodzielnych próbach wprowadzenia na rynek.

Opracowywane w ramach projektu wynalazki zostały rozpropagowane w środowisku naukowym i wśród inwestorów oraz przedsiębiorców, studenci zyskali wiedzę o możliwościach i sposobie postępowania „od pomysłu do przemysłu”, czyli osiągnięcia sukcesu wdrożeniowego, w przypadku komercjalizacji wynalazków.

SPOSÓB UPOWSZECHNIANIA PROJEKTU

Projekt został spopularyzowany poprzez akcję plakatowania na uczelniach, własną stroną internetową, poprzez działania w ramach projektu IP Hub, liczne publikacje w mediach (m.in. w serwisie PAP „Nauka w Polsce”, portalu innowacji PARP, na łamach „The Warsaw Science Voice”, „Career Journal”, TV Biznes oraz na stronach internetowych GPW, PW, PIGZT, MNISW).

STRONA INTERNETOWA PROJEKTU

<http://www.pol-nord.eu>

OSOBA DO KONTAKTU

Bogusław Węgliński

Koordinator projektu
Prezes IP Management Poland
Politechnika Warszawska
Centrum Transferu Technologii
i Rozwoju Przedsiębiorczości

Warsztaty 2.

Moderowana dyskusja i praca w grupach: wymiana doświadczeń ze zrealizowanych projektów

Trenerka: Krystyna Marcinkowska

ĆWICZENIE OPIS

WYZWANIE/ PROBLEM, JEGO ROZ- WIĄZANIE I ZAPOBIE- GANIE

Cel: wymiana doświadczeń wśród uczestników, porównanie wyzwań/problemów, jakie napotkali w czasie realizacji projektu, poszukiwanie rozwiązań i możliwości zapobiegania im, dyskusja w celu pokazania różnych możliwości wybrnięcia z trudnych sytuacji.

Grupa dzielona jest na 6 mniejszych grupek. Każda z nich dostaje wcześniej przygotowany flipchart podzielony na 3 części z nagłówkami: obszar do zmiany (wyzwanie, problem) – na środku; jak mogłam(-łem) temu zapobiec – po lewej stronie; jak rozwiązałam(-łem) tę sytuację – po prawej. Każda z grup wypełnia na swoim flipcharcie część środkową, a następnie wymienia się flipchartem z kolejną grupą, zgodnie ze wskazówkami zegara, wypełniając część lewą, po czym znów grupy przesuwały wypełnione flipcharty i uzupełniają część po prawej stronie. Następnie cała grupa odczytuje to, co jest zapisane na flipchartach, podsumowując pracę w zespołach.

Komentarz trenerki: cel warsztatu został osiągnięty, uczestnicy chętnie wymieniali się swoimi doświadczeniami. Wiele „wyzwań” powtórzyło się w różnych grupach, ale proponowano inne rozwiązania. Taka wymiana doświadczeń była bardzo cenna, wiele osób podkreślało, jak ważne jest dla nich spostrzeżenie, że inni napotykali podobne problemy w czasie realizacji projektu.

Ocena oraz spostrzeżenia uczestników warsztatu 2.

(średnia ocena warsztatu – 4,77)

Komentarze uczestników:

- warsztat bardzo interesujący, ciekawa praca w zróżnicowanych grupach;
- bardzo dobry, merytorycznie kształtujący refleksyjne podejście do problemów – podejście skuteczniejsze od tradycyjnego;
- uświadomił, jak wielu problemów w projektach można uniknąć oraz ile problemów jest wspólnych;
- podsunął sposoby rozwiązania trudności.

Tytuł projektu:

Historia i kultura narodu polskiego i norweskiego

Numer projektu: FSS/2009/II/D4/W/0010

Instytucja – koordynator projektu: Publiczne Gimnazjum w Ostrowie

Instytucja partnerska: Grong Barne – OG UNGDOMS SKOLE, Grong, Norwegia

Okres realizacji projektu: 16 miesięcy – od 1.09.2009 do 31.12.2010

Wysokość dofinansowania FSS (PLN): 200 320,00

CHARAKTERYSTYKA INSTYTUCJI KOORDYNUJĄCEJ

Gimnazjum znajduje się w centrum gminy wiejskiej. W roku szkolnym 2008/09 na zajęcia uczęszczało 164 uczniów z 4 miejscowości. Analiza potrzeb wykazała duże zainteresowanie wśród uczniów kulturą innych krajów, a w szczególności Norwegii. Wynika to z dwuletniej współpracy pomiędzy szkołą w Ostrowie a szkołą partnerską w Grong. Uczniowie polskiej szkoły chętnie uczestniczą w licznych konkursach artystycznych i plastycznych, osiągając duże sukcesy w regionie i województwie. Chętnie biorą udział w zajęciach pozalekcyjnych – kółka teatralnego, artystycznego i muzycznego.

KRÓTKI OPIS PROJEKTU

Potrzeba realizacji projektu wynikała z analiz ankiet przeprowadzonych wśród uczniów i nauczycieli strony polskiej na temat wiedzy o kulturze, historii i obyczajach regionu. Ankieta wykazała, że młodzież w bardzo znikomym stopniu posiada wiedzę na temat tradycji i obyczajów oraz nie ma nawyku jej kultywowania. Istnieje więc duże prawdopodobieństwo zupełnego zaniku tychże tradycji. Projekt zakłada przeprowadzenie działań mających na celu poznanie, a co za tym idzie wzmocnienie kultywowania tradycji, kultury i historii narodu polskiego oraz norweskiego. W ramach projektu przewidziano przeprowadzenie: seminariów, zapoznanie z tradycjami gminy Grong, zwiedzanie miejsc historycznych, placówek kulturalnych oraz prezentacje zwyczajów i tradycji regionu. Podczas pobytu strony norweskiej w Polsce odbędą się konferencje, wycieczka do skansenu w Kolbuszowej, zostaną przedstawione obrzędy ludowe. Podsumowanie projektu zwieńczone zostanie przygotowaniem oraz opracowaniem i wydaniem albumu promocyjnego projektu, skryptu scenariuszy i innych materiałów dydaktycznych. W projekcie bierze udział młodzież i nauczyciele z obu szkół (ok. 300 osób).

Wchodząca w życie nowa podstawa programowa nakłada na szkoły obowiązek wprowadzania godzin z zakresu regionalizmu. Realizatorzy projektu mają nadzieję, że innowacyjne metody w nim zastosowane podniosą jakość procesu dydaktyczno-wychowawczego w obu szkołach, a poprzez nie w innych placówkach szkolnych z terenu gmin Grong i Ostrów.

STRONA INTERNETOWA PROJEKTU

<http://gmostrow1.y0.pl/>

OSOBA DO KONTAKTU

Maria Wielgus

Dyrektor szkoły

Publiczne Gimnazjum w Ostrowie

Tytuł projektu:

Dostosowanie oferty dydaktycznej oraz metodyki nauczania do nowych tendencji w obszarze informatyki

Numer projektu: FSS/2009/II/D5/W/0032/U/0007

Instytucja – koordynator projektu: Instytut Informatyki Politechniki Warszawskiej

Okres realizacji projektu: 16 miesięcy – od 1.07.2009 do 31.10.2010

Wysokość dofinansowania FSS (PLN): 324 656,00

CHARAKTERYSTYKA INSTYTUCJI KOORDYNUJĄCEJ

Instytut Informatyki jest jednym z 6 instytutów Wydziału Elektroniki i Technik Informatycznych Politechniki Warszawskiej. Jest jedną z najstarszych w Polsce instytucji akademickich zajmujących się badaniami i nauczaniem w dziedzinie informatyki (w obecnej formie od 1975 r.). Aktualnie Instytut Informatyki liczy 56 pracowników, w tym 40 nauczycieli akademickich.

DO ZADAŃ WYDZIAŁU NALEŻY:

- prowadzenie badań naukowych w wybranych działach informatyki;
- nauczanie informatyki na poziomie akademickim;
- prowadzenie innych form zaawansowanego nauczania z dziedziny informatyki (opieka nad słuchaczami studium doktoranckiego, studia podyplomowe itd.);
- realizacja zleconych prac badawczo-rozwojowych.

KRÓTKI OPIS PROJEKTU

Dynamiczny rozwój informatyki w ostatnich latach wymusza na uczelniach nieustanną aktualizację treści nauczania – zwłaszcza na poziomie zaawansowanym. Głównym celem projektu jest aktualizacja oferty dydaktycznej Instytutu i ujęcie w niej najnowszych trendów rozwoju i zastosowań informatyki. Dzięki jego realizacji wzrośnie jakość kształcenia w dziedzinie informatyki. Znajomość najnowszych trendów dotyczących podstaw realizacji systemów informatycznych, jak i obszarów ich zastosowań powinna zwiększyć konkurencyjność absolwentów Instytutu na rynku pracy.

Podstawą aktualizacji oferty dydaktycznej jest przygotowanie nowych wykładów: z jednej strony omawiających wyłaniające się dopiero paradygmaty informatyki, a z drugiej – metody tworzenia systemów i wybrane, „gorące” obszary zastosowań.

Ważnym elementem projektu jest modyfikacja programów istniejących wykładów i uwzględnienie w nich najnowszych treści oraz umożliwienie zapoznania się z praktycznymi, stosowanymi na rynku rozwiązaniami.

Bardzo istotnym zadaniem, z punktu widzenia organizacji laboratoriów Instytutu i korzystania z nich przez studentów, jest przygotowanie zajęć laboratoryjnych wykorzystujących techniki wirtualizacji. Jest to pierwszy krok na drodze do udostępnienia studentom zasobów laboratorium z dowolnej lokalizacji.

Oprócz istotnego poszerzenia i uaktualnienia oferty dydaktycznej Instytutu ważne jest ustanowienie wysokiego standardu materiałów dydaktycznych. Przewiduje się, że ten standard upowszechni się w Instytucie, zwiększając komfort prowadzenia zajęć zarówno dla wykładowców, jak i – przede wszystkim – dla słuchaczy.

Wprowadzenie do praktyki laboratoryjnej technik wirtualizacji usuwa wiele ograniczeń (dotyczących zasobów i organizacji laboratoriów) w praktycznym stosowaniu wiedzy zdobywanej na wykładach.

SPOSÓB UPOWSZECHNIANIA PROJEKTU

Podstawowym miejscem upowszechniania wyników projektu jest wydziałowy serwer Studia, który oprócz udostępniania materiałów dydaktycznych pozwala także na prowadzenie ankietyzacji studentów uczęszczających na przedmioty, co umożliwi ocenę efektów realizacji projektu na tle całej działalności dydaktycznej Instytutu.

OSOBA DO KONTAKTU

Rajmund Kożuszek

Zastępca Dyrektora Instytutu Informatyki
ds. dydaktycznych

Instytut Informatyki Politechniki Warszawskiej

Tytuł projektu:

Wyzwania edukacji w dobie Internetu: tworzenie trwałej sieci liderów wykorzystania ICT w szkołach

Numer projektu: FSS/2008/V/D4/W/0010

Instytucja – koordynator projektu: Szkoła Wyższa Psychologii Społecznej w Warszawie

Instytucja partnerska: The Norwegian University of Science and Technology (NTNU), Trondheim, Norwegia

Okres realizacji projektu: 10 miesięcy – od 1.10.2008 do 31.07.2009

Wysokość dofinansowania FSS (PLN): 278 263,00

CHARAKTERYSTYKA INSTYTUCJI KOORDYNUJĄCEJ

Szkoła Wyższa Psychologii Społecznej (SWPS) powstała w 1996 r. Obecnie kształci ponad 10 tys. studentów na Wydziale Psychologii, Wydziale Nauk Humanistycznych i Społecznych oraz Wydziale Filologicznym (w Warszawie), a także dwóch wydziałach zamiejscowych (we Wrocławiu i w Sopocie). Studenci mają do wyboru 10 kierunków studiów.

SWPS jest pierwszym i jedynym ośrodkiem studiów psychologicznych w Polsce, który otrzymał najwyższą ocenę jakości kształcenia Państwowej Komisji Akredytacyjnej. Uczelnia posiada uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora nauk humanistycznych w dyscyplinach: psychologia i kulturoznawstwo oraz stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinie psychologia.

Jeden z instytutów w ramach uczelni – SPIK (Społeczna Psychologia Internetu i Komunikacji) jest z założenia instytucją interdyscyplinarną – łączy psychologię społeczną z informatyką i sztuką. W obszarze jego zainteresowań są również projekty społeczne mające na celu promocję społeczeństwa informacyjnego. W ramach realizowanych dotychczas projektów SPIK zajmował się rozwijaniem kompetencji w zakresie ICT (*Information and Communication Technologies* – technologie informacyjno-komunikacyjne) w środowisku nauczycielskim.

KRÓTKI OPIS PROJEKTU

Badania i praktyka wykazują, że mimo oczywistych zalet wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych do nauczania przedmiotowego, proces ich wprowadzania do praktyki szkolnej jest powolny i złożony. Polska pozostaje w tyle nie tylko ze względu na braki technologiczne, ale przede wszystkim kompetencyjne. Nauczycielom brakuje

umiejętności przełożenia wiedzy o narzędziach ICT na nauczanie przedmiotowe. Celem niniejszego projektu było zapełnienie luki w nauczaniu kompetencji informatycznych przez opracowanie programów, przygotowanie materiałów, stworzenie bazy dobrych praktyk oraz zwiększenie kompetencji nauczycieli w zakresie wykorzystania ICT i Internetu w nauczaniu poszczególnych przedmiotów, a w szczególności: matematyki, fizyki, biologii, języków obcych, geografii i historii. Innowacyjnym aspektem projektu jest przekazanie kompetencji w wykorzystaniu narzędzi informatycznych i zasobów Internetu w praktyce tak, aby ich użycie było naturalne, a nie polegało na nauczaniu wiedzy deskryptywnej o tych narzędziach.

W ramach projektu zostały przygotowane oraz udostępnione materiały wspierające innowacyjne wykorzystanie kompetencji informatycznych w nauczaniu przedmiotowym oraz interdyscyplinarnym. Wzrosły

kompetencje nauczycieli w zakresie wykorzystania ICT i Internetu w procesie nauczania. Rozwinęła się wirtualna społeczność specjalistów od ICT i metod projektowych w edukacji, która dodatkowo nawiązała współpracę z partnerami z Norwegii.

W ramach projektu opublikowana została książka pt. „Szkoła w dobie Internetu” pod red. A. Nowaka, K. Winkowskiej-Nowak i L. Rycielskiej, Warszawa: PWN 2009. Utworzona została internetowa baza projektów edukacyjnych (dobrych praktyk) z zakresu wykorzystania ICT w nauczaniu przedmiotowym oraz interdyscyplinarnym.

Partner norweski to grupa doświadczonych pracowników z zakresu wykorzystania narzędzi informatycznych w nauczaniu matematyki, nauczaniu na bazie problemu oraz nauczaniu na odległość. Te kompetencje zostały wykorzystane w projekcie. Jednocześnie partner tworzy norweski instytut Geogebry i korzysta z polskich doświadczeń w uczeniu kompetencji i wprowadzaniu innowacyjnych praktyk nauczania jako zmiany społecznej

oraz metod współpracy pomiędzy nauczycielami różnych przedmiotów.

INNOWACYJNOŚĆ I UŻYTECZNOŚĆ PROJEKTU

Nauczanie kompetencji informatycznych odbywało się w innowacyjnej w polskim szkolnictwie formie projektowej – nauczyciele pracując z uczniami metodą projektu, jednocześnie sami tworzyli własne projekty. Ten proces będzie się odbywał w ramach budowy społeczności uczącej się – grup nauczycieli wspólnie pracujących nad zdobywaniem wiedzy i komunikujących się za pomocą Internetu. Celem projektu jest zmiana całych szkół a nie pojedynczych nauczycieli.

STRONA INTERNETOWA PROJEKTU

<http://www.spik.swps.edu.pl/~grantfss>

OSOBA DO KONTAKTU

dr Katarzyna Winkowska-Nowak

Instytut Społecznej Psychologii Internetu i Komunikacji SWPS

Tytuł projektu:

Przyszłość dla sztuki – sztuka dla przyszłości

Numer projektu: FSS/2009/II/D5/W/0040

Instytucja – koordynator projektu: Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie

Instytucja partnerska: Norwegian University of Science and Technology – Midgard Media Lab, Trondheim, Norwegia

Okres realizacji projektu: 21 miesięcy – od 1.10.2009 do 30.06.2011

Wysokość dofinansowania FSS (PLN): 816 671,00

CHARAKTERYSTYKA INSTYTUCJI KOORDYNUJĄCEJ

Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania (WSliZ) w Rzeszowie funkcjonuje od 1996 r., jej założycielem jest Stowarzyszenie Promocji Przedsiębiorczości w Rzeszowie, które od ponad 16 lat wspiera rozwój gospodarczy regionu poprzez działalność edukacyjną, doradczą, informacyjną i badawczą oraz współpracę z uznanymi krajowymi i międzynarodowymi organizacjami otoczenia biznesu. WSliZ jest współ-

założycielem Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji w Zamościu oraz – od marca 2005 r. – głównym założycielem Wyższej Szkoły Europejskiej im. ks. J. Tischnera w Krakowie. WSliZ kształci blisko 10 tys. studentów na 10 kierunkach studiów.

KRÓTKI OPIS PROJEKTU

Celem projektu jest rozwój oferty dydaktycznej uczelni poprzez podniesienie jakości kształcenia w WSliZ. Podjęte działania umożliwią kształcenie

studentów w zakresie sztuki cyfrowej na światowym poziomie. Cel projektu realizowany jest poprzez takie działania operacyjne, jak:

- realizacja badań diagnozujących zapotrzebowanie rynku pracy na specjalistów w zakresie sztuki cyfrowej oraz zapotrzebowanie rynku małych i średnich przedsiębiorstw na usługi z zakresu nowoczesnych rozwiązań graficznych;
- unowocześnienie bazy dydaktycznej uczelni, stworzenie Centrum Sztuki i Techniki Cyfrowej;
- wdrożenie w WSiIZ nowej specjalności studiów projektowanie przestrzeni wirtualnej;
- podjęcie stałej współpracy pomiędzy uczelnią a rynkiem MŚP.

Do tej pory udało się przeprowadzić szeroko zakrojone badania rynku MŚP. Wyniki zostały opracowane i na ich podstawie przygotowano publikację pt. „Narzędzia współczesnej reklamy. Stosowanie i zapotrzebowanie”.

Realizowane przedsięwzięcia konsultowano z partnerem norweskim – Instytutem Media Midgard Lab (NTNU w Trondheim), poza tym reprezentanci lidera projektu uczestniczyli w spotkaniach w siedzibie partnera, a w czerwcu 2010 r. przedstawiciele partnera (prof. Andrew Perkis oraz Jordi Puig) przeprowadzili wykłady i warsztaty dla studentów WSiIZ. Opracowano plany studiów i treści przedmiotów dla specjalności projektowanie przestrzeni wirtualnej (przedmioty: animacja 2D i 3D, projektowanie graficzne, projektowanie i modelowanie 3D, ilustracja, ilustracja dźwiękiem, ilustracja przestrzeni, fotografia prasowa i reklamowa).

Projekt został bardzo dobrze przyjęty w regionalnym środowisku, zaś współpraca z partnerem norweskim stworzyła możliwość konsultacji merytorycznych z jednym z lepszych ośrodków europejskich prowadzących projekty dotyczące sztuki cyfrowej i przestrzeni wirtualnej. Pod tym kątem współpraca z NTNU jest nie do przecenienia. Nawiązano też osobiste znajomości, które z pewnością będą miały przełożenie na kolejne projekty.

Realizacja tego przedsięwzięcia pozwoliła poznać realne zapotrzebowanie rynku i wyjść mu naprzeciw. Rezultat w postaci poszerzenia oferty dydaktycznej WSiIZ wpłynie pozytywnie na odbiór uczelni w regionie, zaś unowocześnienie bazy sprzętowej pozwoli na prowadzenie zajęć na najwyższym poziomie w ramach różnych kierunków i specjalności studiów.

Projekt upowszechniany jest poprzez bieżącą prezentację jego założeń i etapów realizacji na stronie internetowej. Zamieszczono również ogłoszenia prasowe. Wyniki badań prezentowane są też na krajowych konferencjach naukowych, przygotowywana jest druga publikacja pod tytułem „Komunikowanie wizualne. Konteksty”.

STRONA INTERNETOWA PROJEKTU

<http://sztukacyfrowa.wsiz.rzeszow.pl>

OSOBA DO KONTAKTU

dr Rafał Polak

Koordinator projektu

Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania
w Rzeszowie

Tytuł projektu:

University-business cooperation: feasibility study

Numer projektu: FSS/2008/V/D5/W/0034

Instytucja – koordynator projektu: Akademia Ekonomiczna im. Karola Adameckiego w Katowicach

Instytucje partnerskie: Norwegian University of Science and Technology, Norwegia; Harstad University College, Norwegia

Okres realizacji projektu: 15 miesięcy – od 1.10.2008 do 31.12.2010

Wysokość dofinansowania FSS (PLN): 231 552,00

KRÓTKI OPIS PROJEKTU

Projekt promuje dialog i partnerstwo na linii uczelnia – biznes oraz udoskonala drogi przepływu informacji, transferu wiedzy, wyzwała nowe inicjatywy dla zintensyfikowania współpracy z przedsiębiorstwami.

Wymiernym efektem projektu będzie opracowanie modelu współpracy uczelni z otoczeniem biznesowym, który można będzie zastosować w warunkach polskich. W dalszej kolejności grupa projektowa planuje się skoncentrować na zidentyfikowaniu procedur niezbędnych dla opracowania i uruchomienia programów studiów przy współpracy z przedsiębiorstwami. W efekcie zostanie opracowany pilotażowy program studiów na Wydziale Finansów i Ubezpieczeń, który będzie łączył wiedzę akademicką z praktyczną i który stanie się motorem napędowym dla tworzenia kolejnych tego typu programów, również na innych wydziałach. Nowa specjalność zostanie wprowadzona do oferty na rok akademicki 2010/11. Jest to ważny krok w kierunku dostosowania programów kształce-

nia do zmieniających się potrzeb rynku, zwłaszcza w zakresie większego zaangażowania praktyków w przygotowanie i realizację programów studiów.

W większości polskich uczelni przedstawiciele biznesu zatrudniają się jedynie do opracowywania programów i prowadzenia zajęć na studiach podyplomowych, co jednak nie zaspokaja w pełni potrzeb instytucji akademickich w tym zakresie.

Zatrudnianiu praktyków nie sprzyjają istniejące bariery systemowe oraz instytucjonalne i dlatego w projekcie podjęto trud niwelowania tych przeszkód, aby w przyszłości tworzenie tego typu programów było łatwiejsze.

Stworzenie modelu współpracy uczelni z otoczeniem biznesu ma wymiar innowacyjny również w kontekście europejskim, może on bowiem zostać wykorzystany przez inne uczelnie w procesach wdrażania zaleceń Deklaracji Bolońskiej.

Do projektu zaproszono 2 uczelnie norweskie, które od wielu lat z powodzeniem realizują współpracę z przedsiębiorstwami w szerokim zakresie i mogły podzielić się swoimi doświadczeniami, pomóc w identyfikacji szans i zagrożeń, wskazać sprawdzone ścieżki rozwoju.

STRONA INTERNETOWA PROJEKTU

www.ubico.interrel.pl

www.ubico.interrel.pl/en

OSOBA DO KONTAKTU

Dominika Janik-Hornik

Zastępca Dyrektora Biura Programów i Współpracy Międzynarodowej
Akademia Ekonomiczna w Katowicach

Tytuł projektu:

Modernizacja struktury Wydziału Wzornictwa Przemysłowego

Numer projektu: FSS/2008/V/D5/W/0042

Instytucja – koordynator projektu: Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie

Okres realizacji projektu: 32 miesiące – od 1.10.2008 do 30.09.2011

Wysokość dofinansowania FSS (PLN): 739 820,00

KRÓTKI OPIS PROJEKTU

Celem projektu jest modernizacja struktury dydaktycznej Wydziału Wzornictwa Przemysłowego ASP w Warszawie. Zaplanowane zmiany obejmą: unifikację kursu projektowania 2D i 3D w kurs designu, zmiany nauczania przedmiotów teoretycznych przez Zakład Historii i Teorii Designu, nowe programy dydaktyczne pracowni projektowania opakowań i multimedialnych. Drugą część projektu dotyczy powołania nowej specjalizacji projektowanie mody. Specjalizacja jest polsko- i anglojęzyczna. W roku akademickim 2010/11 rozpoczęło na niej studia 12 nowych studentów. Zrealizowane dotąd zadania służą podniesieniu jakości prowadzonych zajęć dydaktycznych na wydziale. Wpływają na prestiż wydziału jako jednostki kształcącej wysokiej jakości specjalistów w zakresie designu. Przekładają się także na jakość wykształcenia i umiejętności absolwentów oraz zwiększają ich szanse na znalezienie ofert na rynku pracy.

Nowa specjalizacja umożliwi kształcenie we wszystkich aspektach współczesnego designu – projektowaniu graficznym (2D), projektowaniu form przestrzennych, produktów i opakowań (3D), projektowaniu wirtualnych przekazów (multimedia), projektowaniu ubrań.

Specjalizacja ta spotkała się z niespodziewanie dużym zainteresowaniem, zarówno ze strony potencjalnych studentów, jak i podmiotów działających na rynku mody. Na dzień otwarty przybyło ponad 200 osób, do egzaminu (mimo krótkiego czasu na przygotowanie) przystąpiło 50 osób.

OSOBA DO KONTAKTU

Michał Opiłowski

Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie

Tytuł projektu:

Być człowiekiem

Numer projektu: FSS/2008/X/D4/W/0018

Instytucja – koordynator projektu: II Liceum Ogólnokształcące im. Króla Jana III Sobieskiego w Grudziądzu

Instytucja partnerska: Fjölbrautaskólinn við Ármúla (szkoła średnia), Islandia

Okres realizacji projektu: 24 miesiące – od 1.03.2009 do 28.02.2011

Wysokość dofinansowania FSS (PLN): 260 576,00

KRÓTKI OPIS PROJEKTU

Zbyt niska wśród młodzieży świadomość konieczności respektowania praw człowieka, obecność środowisk mniejszości narodowych w Islandii i ich trudności w asymilacji, a także możliwość zaczerpnięcia gotowych wzorców dialogu społecznego z Islandii są przyczynami opracowania i wdrożenia metody filozoficznego dialogu na zajęciach edukacyjnych w szkołach. Będzie to służyło podniesieniu świadomości

konieczności respektowania innych, okazywania szacunku samemu sobie i innym, podniesieniu wartości własnej osoby, zwiększeniu pewności siebie. Partnerami w projekcie są 2 szkoły średnie o profilach ogólnokształcących: polska i islandzka. Wymiernym jego efektem będzie publikacja i rozpowszechnienie metody filozoficznego dialogu wśród nauczycieli, uczniów, rodziców za pomocą Internetu, czasopism fachowych, podczas spotkań w szkołach partner-

skich, a następnie w innych, zainteresowanych tematem placówkach szkolnych. Metoda filozoficznego dialogu zostanie również wprowadzona do programu dydaktyczno-wychowawczego szkoły. Wypracowane rezultaty oraz publikacje przyczynią się do podniesienia jakości kształcenia młodzieży i zacieśnienia współ-

pracy pomiędzy partnerami oraz wymiany doświadczeń pomiędzy pracownikami szkół.

Filozofia nie jest obligatoryjnym przedmiotem szkolnym, ujętym w podstawie programowej, dlatego temat jest całkowitą innowacją, a działania projektowe (tj. metoda filozoficznego dialogu) mają kształtować krytyczne oraz twórcze myślenie u młodzieży. Materiał, który jest aktualnie przygotowywany przez nauczycieli projektu, może być wykorzystywany na regularnych zajęciach edukacyjnych (m.in. na tzw. godzinie wychowawczej) do uświadomienia uczniom istoty praw człowieka i konieczności ich respektowania. Publikacja będzie zawierała artykuły na temat metody filozoficznego dialogu oraz przykłady scenariuszy lekcji.

STRONA INTERNETOWA PROJEKTU

www.io2grudziadz.pl (odnośnik „projekt norweski”)
<http://www2.f.a.is/~jona/humanity/homepage.htm>

OSOBA DO KONTAKTU

Jolanta Kamińska

II Liceum Ogólnokształcące w Grudziądzu

Tytuł projektu:

Zostań profesjonalnym nauczycielem umiejętności informacyjnych – program doskonalenia zawodowego dla bibliotekarzy medycznych. Wspólny projekt polskich i norweskich bibliotekarzy medycznych

Numer projektu: FSS/2008/X/D4/W/0021

Instytucja – koordynator projektu: Uniwersytet Jagielloński – Collegium Medicum

Instytucja partnerska: Norwegian Library Association – Section for Medicine and Health, Norwegia

Okres realizacji projektu: 9 miesięcy – od 2.03.2010 do 31.12.2010

Wysokość dofinansowania FSS (PLN): 327 228,00

KRÓTKI OPIS PROJEKTU

Celem projektu jest podniesienie merytorycznych i pedagogicznych kwalifikacji bibliotekarzy-nauczycieli i dostosowanie ich do realiów upowszechniania informacji medycznej w XXI w. Cel ten zostanie osiągnięty dzięki opracowaniu podręcznika obejmującego kluczowe dla uczących bibliotekarzy kwestie mery-

toryczne i dydaktyczne. Podniesienie i dostosowanie kwalifikacji bibliotekarzy sprawi, że będą potrafili lepiej przygotowywać użytkowników do korzystania z zasobów informacji medycznej i do radzenia sobie z problemami oceny jej jakości. Jest to zadanie ważne, gdyż użytkownikom coraz trudniej jest efektywnie poruszać się w niezliczonych źródłach informacji, od-

cd.

Zostań profesjonalnym nauczycielem...

różnić informację wiarygodną od fałszywej, filtrować ją w zależności od potrzeb. Potrzebują w tym zakresie pomocy fachowych nauczycieli.

W projekcie biorą udział bibliotekarze z 5 bibliotek norweskich (zrzeszeni w Norwegian Library Association), z Biblioteki Medycznej UJ-CM oraz pracownicy Zakładu Informacji Naukowej IZP UJ-CM.

Realizacja projektu pozwoli poznać i porównać potrzeby edukacyjne bibliotekarzy, wskazać różnice i trendy występujące w tym zakresie w Norwegii i w Polsce, wypracować jednolity program kursu wraz z zestawem materiałów edukacyjnych, przygotować do zadań edukacyjnych 2 zespoły bibliotekarzy w Polsce i w Norwegii oraz ujednoczyć kwalifikacje bibliotekarzy medycznych w obu krajach.

Wypracowane w projekcie treści i pomoce będą mogły być stosowane nie tylko w kształceniu bibliote-

karzy, ale także różnych grup użytkowników, a kurs doskonalenia zawodowego przyczyni się do podniesienia jakości kształcenia.

Współpraca partnerów w projekcie powinna stać się początkiem dalszej kooperacji między norweskimi i polskimi bibliotekami medycznymi, a współpraca z Norwegian Library Association, może stać się impulsem do organizowania się polskiego środowiska bibliotekarzy dla dobra rozwoju medycznej informacji naukowej w naszym kraju.

STRONA INTERNETOWA PROJEKTU

<http://www.bm.cm-uj.krakow.pl/>

MedLibTrain.aspx

<http://medlibtrain.blogspot.com/>

OSOBA DO KONTAKTU

Marcin Stasiak

Biblioteka Medyczna UJ

Tytuł projektu:

Reducing bullying – strenghtening diversity (ROBUSD)

Numer projektu: FSS/2008/X/D4/W/0025

Instytucja – koordynator projektu: Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Łodzi

Instytucja partnerska: The Centre for Behavioral Research, Uniwersytet w Stavanger, Norwegia

Okres realizacji projektu: 24 miesiące – od 1.03.2009 do 28.02.2011

Wysokość dofinansowania FSS (PLN): 247 422,00

KRÓTKI OPIS PROJEKTU

Projekt ROBUSD odpowiada potrzebie przeciwdziałania problemowi przemocy rówieśniczej (w tym cyberprzemocy) w kontekście funkcjonowania młodych ludzi o specjalnych potrzebach edukacyjnych (np. osoby z ADHD, niepełnosprawnością intelektualną, uszkodzeniami narządu słuchu, trudnościami w uczeniu się). Zjawiska te stanowią, ze względu na indywidualne i społeczne konsekwencje, poważny problem zarówno w obszarze pedagogiki, jak i zdrowia publicznego. Głównym celem projektu jest przygotowanie nowoczesnego programu oraz zaprojektowanie i produkcja nowoczesnego

zestawu elektronicznych materiałów dydaktycznych, dotyczących mechanizmów przywołanych wyżej niekorzystnych zjawisk i przeciwdziałania im. Zestaw będzie składał się z serii prezentacji wideo (autorstwa polskich i norweskich ekspertów), materiałów samokształceniowych w postaci e-booka, scenariuszy zajęć dla nauczycieli akademickich oraz zbioru testów sprawdzających wiedzę. Materiały zostaną wyprodukowane dzięki ścisłemu programowi współpracy między WSP w Łodzi oraz Centre for Behavioral Research Uniwersytetu Stavanger w Norwegii. Współpraca taka pozwoli na transfer wiedzy eksperckiej uczelni norweskiej wynikającej z wielo-

Reducing bullying – strengthening diversity (ROBUSD)

letniej pracy badawczej oraz realizacji programów praktycznych dotyczących przemocy rówieśniczej w szkole. Wiedza ta zostanie uzupełniona o doświadczenia badawcze i praktyczne WSP w Łodzi w obszarze problematyki specjalnych potrzeb edukacyjnych w kontekście wykluczenia z grupy. Rezultaty projektu – program i materiały dydaktyczne – zostaną przygotowane w dwóch wersjach językowych – angielskiej i polskiej oraz upowszechnione za pomocą platformy e-learningowej, płyt DVD i CD. Pozwoli to na szerokie rozpowszechnienie rezultatów wśród odbiorców w Polsce i Norwegii oraz na poziomie europejskim, a także wykorzystanie ich przez uczelnie oraz inne instytucje kształcące nauczycieli i trenerów zajmujących się przemocą rówieśniczą.

Produktem końcowym projektu będą multimedialne materiały edukacyjne, które zostaną profesjonalnie przetłumaczone, zrecenzowane i ocenione przez użytkowników.

STRONA INTERNETOWA PROJEKTU

http://www.robudproject.wsp.lodz.pl/pl_info-projekt.htm

OSOBA DO KONTAKTU

dr Jacek Pyżalski

Prorektor ds. Współpracy z Zagranicą
Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Łodzi

Tytuł projektu:

Kształcenie na odległość z zakresu zarządzania w budownictwie

Numer projektu: FSS/2008/X/D5/W/0005

Instytucja – koordynator projektu: Politechnika Warszawska, Wydział Inżynierii Lądowej

Instytucje partnerskie: SINTEF Building and Infrastructure, Norwegia

The Norwegian University of Science and Technology, Department of Civil and Transport Engineering, Norwegia

Polish-British Construction Partnership – ośrodek badawczy przy Politechnice Warszawskiej, Polska

Okres realizacji projektu: 24 miesiące – od 1.06.2009 do 31.05.2011

Wysokość dofinansowania FSS (PLN): 630 510,00

KRÓTKI OPIS PROJEKTU

Projekt przewiduje opracowanie innowacyjnych kursów w systemie nauczania na odległość z zakresu: „Ekonomia i zarządzanie finansami w budownictwie” oraz „Zarządzanie budową”. Potrzeba nauczania w tych dziedzinach potwierdzona została poprzez liczne prace badawcze i kontakt z polskimi i europejskimi firmami budowlanymi. Celem operacyjnym projektu jest zwiększenie atrakcyjności nauczania na PW oraz zwiększenie kwalifikacji personelu zarządzającego budowlanymi projektami inwestycyjnymi finansowanymi ze środków unijnych. Celem szczegółowym projektu jest przygotowanie platformy internetowej dla nauczania zarządzania w budownictwie w języku polskim i angielskim, łącznie z bazą materiałów dydaktycznych i procedu-

rami nauczania. Partnerzy w projekcie (Politechnika Warszawska, Uniwersytet w Trondheim, SINTEF oraz PBCP) zapewnią udział przedstawicieli MiŚP z sektora budownictwa w celu dostosowania zawartości kursów oraz sposobów nauki do ich wymagań. Odbiorcami końcowymi projektu będą pracownicy przede wszystkim małych i średnich europejskich firm budowlanych uczestniczących w realizacji projektów finansowanych z funduszy unijnych oraz studenci (produkty projektu będą wykorzystywane w procesie dydaktycznym na PW).

OSOBA DO KONTAKTU

Aleksander Nicał

Politechnika Warszawska
Wydział Inżynierii Lądowej

Tytuł projektu:

Internacjonalizacja dla wszystkich

Numer projektu: FSS/2008/X/D5/W/0006

Instytucja – koordynator projektu: Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy (UTP) w Bydgoszczy

Instytucja partnerska: The Norwegian University of Life Sciences, Norwegia

Okres realizacji projektu: 24 miesiące – od 1.03.2009 do 28.02.2011

Wysokość dofinansowania FSS (PLN): 211 948,00

KRÓTKI OPIS PROJEKTU

Projekt „Internacjonalizacja dla wszystkich” ma na celu zwiększenie międzynarodowej mobilności studentów i poprawę sprawności organizacyjnej Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego (UTP) w Bydgoszczy. Głównym założeniem podejmowanych działań jest zwiększenie liczby studentów przyjeżdżających na studia na UTP, a także przygotowanie polskich studentów do studiowania na uczelniach zagranicznych, w szczególności w uczelniach państw-darczyńców. W tym celu powołane zostało Centre of International Studies (CIS), które otrzymało przestronne, w pełni wyposażone pomieszczenia, znajdujące się w budynku Regionalnego Centrum Innowacyjności w głównym kampusie uczelni.

Najważniejszym zadaniem projektu jest kompleksowa obsługa obcokrajowców oraz ich integracja z polskimi studentami. Wpływ na sprawne funkcjonowanie uczelni będzie miało stworzenie procedur regulujących zasady studiowania zagranicznych studentów na UTP. Wprowadzenie procedur określających zasady studiowania polskich studentów w j. angielskim przyczyni się do zwiększenia liczby

chętnych do udziału w zajęciach prowadzonych w tym języku.

W efekcie oczekiwany jest wzrost liczby studentów zarówno przyjeżdżających, jak i wyjeżdżających, co przyczyni się do internacjonalizacji UTP i zapewni wysoki poziom kształcenia na uczelni. CIS już przyczynił się do umiędzynarodowienia uczelni – na kolejny rok akademicki zapowiedziało przyjazd dwa razy więcej studentów zagranicznych niż w roku poprzednim.

Realizacja projektu w konsorcjum z uczelnią norweską umożliwiła dodatkowo transfer dobrych praktyk oraz wzajemne poznanie systemu studiów w kraju partnera.

STRONA INTERNETOWA PROJEKTU

<http://www.cis.utp.edu.pl/>

OSOBA DO KONTAKTU

Małgorzata Gawinecka

Kierownik Działu Współpracy Międzynarodowej
Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy
w Bydgoszczy

Tytuł projektu:

Europeizacja i rządy prawa w Europie Środkowowschodniej

Numer projektu: FSS/2008/X/D5/W/0020

Instytucja – koordynator projektu: Instytut Europeistyki, Uniwersytet Jagielloński

Instytucja partnerska: ARENA – Centre for European Studies, Oslo University, Norwegia

Okres realizacji projektu: 27 miesięcy – od 1.03.2009 do 30.06.2011

Wysokość dofinansowania FSS (PLN): 407 970,00

KRÓTKI OPIS PROJEKTU

Celem projektu jest poprawa potencjału edukacyjnego Instytutu Europeistyki poprzez stworzenie w ramach studiów magisterskich nowej specjali-

zacji – Europeanisation and Governance in Central and Eastern Europe – nauczanej w języku angielskim. W ramach projektu opracowane zostały nowe programy kursów, zrealizowane w roku academic-

kim 2009/2010, przy współudziale partnerów. Trwają również prace nad przygotowaniem publikacji z tekstami pomocniczymi do nauczania w ramach nowej specjalizacji oraz nad przygotowaniem konferencji, która posłuży jako forum wymiany najnowszych badań i teoretycznych rozważań na temat procesów europeizacji w Europie Środkowowschodniej.

Projekt stanowi odpowiedź na kilka kluczowych potrzeb, takich jak:

- usystematyzowanie wiedzy na temat procesów europeizacji oraz demokratyzacji w Europie Środkowowschodniej;
- integracja często oddzielonych obszarów: naukowo-badawczego oraz edukacyjno-dydaktycznego;
- wzmocnienie potencjału edukacyjnego oraz rozwoju programów nauczanych w języku angielskim na Uniwersytecie Jagiellońskim;
- rozszerzenie istniejącej współpracy między partnerami.

Opracowanie nowego programu specjalizacji, w oparciu o wiedzę i doświadczenie specjalistów, otworzy studentom dostęp do najbardziej aktualnej wiedzy dotyczącej regionu. Udział w projekcie czołowych teoretyków i badaczy jest gwarancją wysokiej jakości opracowywanych materiałów oraz nauczania. Realizacja projektu pozwoli rozszerzyć współpracę pomiędzy Instytutem Europeistyki a ARENĄ o wymiar edukacyjny oraz umożliwi równoległą pracę na rzecz przygotowania nowych projektów badawczych i edukacyjnych (np. na poziomie studiów doktoranckich). Stworzy również możliwość transferu wiedzy w obszarze przygotowywania, zarządzania i realizowania projektów badawczych.

STRONA INTERNETOWA PROJEKTU

<http://www.ces.uj.edu.pl/european/newspecialisation.htm>

OSOBA DO KONTAKTU

dr Katarzyna Zielińska

Koordynatorka Programów Międzynarodowych
Instytut Europeistyki UJ

Tytuł projektu:

Międzynarodowy program studiów z zakresu mechatroniki jako odpowiedź na malejące zainteresowanie studiami inżynierskimi w Polsce i Europie

Numer projektu: FSS/2008/X/D5/W/0045

Instytucja – koordynator projektu: Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie

Instytucje partnerskie: University of Stavanger, Norwegia

Polish-British Construction Partnership – ośrodek badawczy przy Politechnice Warszawskiej, Polska

Okres realizacji projektu: 24 miesiące – od 1.06.2009 do 31.05.2011

Wysokość dofinansowania FSS (PLN): 760 818,00

KRÓTKI OPIS PROJEKTU

Celem projektu jest przygotowanie nowego programu nauczania mechatroniki na studiach inżynierskich dla zwiększenia zainteresowania tego typu studiami w Polsce i Norwegii, poprzez uatrakcyjnienie programu nauczania i wprowadzenie międzynarodowej wymiany studentów oraz podniesienie kwalifikacji kadry dydaktycznej obu uczelni w zakresie nowych technik nauczania. Pro-

jekt zakłada opracowanie nowego, profilowanego kierunku mechatronika, opartego na działaniach zwiększających samodzielność studentów przy realizacji konstrukcji mechatronicznych oraz rozbudowanej ofercie współpracy z przedsiębiorcami, która będzie zintegrowana w programie nauczania. Proponowany projekt jest odpowiedzią na wyzwania zarówno o charakterze instytucjonalnym, jak i ekonomiczno-społecznym. Dotychczasowy pro-

cd.

Międzynarodowy program studiów...

gram mechatroniki AGH w kwestiach zdobywania praktycznej wiedzy kładł nacisk na realizację projektów badawczych, nie zaś na zajęcia laboratoryjne. Wprawdzie znaczenie mechatroniki wzrosło w ostatnich latach (o czym świadczy m.in. uznanie tego kierunku studiów jako priorytetowego w Programie Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko), jednak nie znajduje się ona (podobnie jak i inne studia inżynierskie) w rankingach najpopularniejszych kierunków studiów.

W 2005 r. uczelnie wyższe w Polsce opuściło ok. 380 tys. absolwentów. Tych, którzy ukończyli kierunki ścisłe, takie jak: matematyka, statystyka, fizyka czy chemia było niecałe 10% – w tym inżynierów tylko 5% (źródło: GUS). W ramach realizacji projektu przeprowadzono analizę standardów nauczania, polityki edukacyjnej w zakresie studiów inżynierskich w Polsce i Norwegii. Przeanalizowano specyfikę na-

uczania w AGH i UiS. Opracowano ramowy program nauczania mechatroniki. Przygotowano ankiety dla przedsiębiorców (wskazujące pożądane umiejętności pracowników) oraz dla uczniów (wskazujące ich oczekiwania względem studiów inżynierskich). Przygotowano (własne działania AGH) oraz wyposażono (finansowanie z projektu FSS) dydaktyczne laboratorium mechatroniki, pozwalające zastosować nowe techniki nauczania sprzyjające zwiększeniu samodzielności studentów.

STRONA INTERNETOWA PROJEKTU

<http://www.projekty.krim.agh.edu.pl/index.php?pid=2&lev=0&group=6&task=2>

OSOBA DO KONTAKTU

dr hab. inż. Wojciech Lisowski
Akademia Górniczo-Hutnicza
Katedra Robotyki i Mechatroniki

Tytuł projektu:

Wsparcie dynamicznego rozwoju polskiej edukacji Polish Education Dynamical Development Assistance (POL-EDDA)

Numer projektu: FSS/2008/X/D5/W/0010

Instytucja – koordynator projektu: Uniwersytet Jagielloński w Krakowie

Instytucja partnerska: Uniwersytet Islandzki w Reykjavíku (HI), Islandia
Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego, Polska

Okres realizacji projektu: 32 miesiące – od 1.03.2009 do 28.10.2011

Wysokość dofinansowania FSS (PLN): 829 302,00

KRÓTKI OPIS PROJEKTU

Celem projektu jest wspieranie rozwoju polskich uczelni (dofinansowanie działań strategicznych prowadzonych na UJ i SGGW) oraz budowa trwałej współpracy polsko-islandzkiej w obszarze szkolnictwa wyższego i nauki. W ramach projektu przewidziano też utworzenie NIC (Nordic Information Centre) zlokalizowanego na UJ. Projekt sprzyja także zbliżeniu środowisk akademickich UJ i SGGW – uczelnie są bardzo odmienne, a zarazem komplementarne w zakresie dydaktyki i badań. Jednostkami bezpośrednio odpowiedzialnymi za upowszechnienie i zapewnienie trwałości rezultatów będą: Centrum Badań nad

Szkolnictwem Wyższym UJ (rezultaty o charakterze generycznym dotyczące jakości kształcenia oraz zarządzania uczelniami) oraz NIC (materiały dotyczące edukacji w Islandii oraz możliwości współpracy polsko-islandzkiej).

Zgromadzono materiały i rozpoczęto implementację systemów zapewnienia jakości kształcenia w UJ i SGGW. W roku akademickim 2010/2011 zostaną przygotowane i wydane publikacje z tej tematyki. Słowami kluczowym dla projektu są „integracja” i „synergia”. Realizują się one wielopłaszczyznowo: poprzez wzmacnianie kontaktów między różnymi

jednostkami UJ i SGGW, których przedstawiciele biorą udział w projekcie, nawiązywanie bezpośrednich kontaktów międzyuczelnianych UJ – SGGW na wielu polach, jak również kontakty polsko-islandzkie (i to nie tylko między instytucjami partnerskimi w POL-EDDA).

Beneficjentami projektu oprócz UJ i SGGW będzie szeroka społeczność akademicka w Polsce (poprzez struktury takie jak: KRASP czy Zespół Ekspertów Bolońskich). Niemniej ważne będzie upowszechnienie rezultatów projektu w Islandii (HI we współpracy z NIC) oraz w innych krajach Europy Północnej. W wymiarze europejskim upowszechnienie projektu będzie się dokonywało m.in. przez UNICA i EAIE.

OSOBA DO KONTAKTU

dr hab. Marek Frankowicz

Uniwersytet Jagielloński

dr hab. Michał Zasada

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego

Tytuł projektu:

Studia magisterskie – Informatyka Społeczna

Numer projektu: FSS/2008/X/D5/W/0057

Instytucja – koordynator projektu: Polsko-Japońska Wyższa Szkoła Technik Komputerowych (PJWSTK)

Instytucje partnerskie: Bergen University, Norwegia

Okres realizacji projektu: 18 miesięcy – od 1.03.2009 do 30.10.2010

Wysokość dofinansowania FSS (PLN): 506 826,00

KRÓTKI OPIS PROJEKTU

Współpracując z Polsko-Japońską Wyższą Szkołą Technik Komputerowych (PJWSTK) firmy zgłaszają zainteresowanie pracownikami potrafiącymi w twórczy sposób rozwiązywać skomplikowane problemy na styku: człowiek, społeczeństwo a systemy informacyjne, a także projektować i przeprowadzać badania społeczne i przygotowywać prognozy z wykorzystaniem szerokiego spektrum narzędzi informatycznych. Rosnący wpływ technologii informatycznych na społeczeństwo pozwala

prognozować dynamiczny rozwój takich firm, a zatem także zapotrzebowania na absolwentów informatyki społecznej. Celem projektu jest opracowanie oraz uruchomienie programu studiów magisterskich na specjalizacji informatyka społeczna przy współpracy ze specjalistami z Uniwersytetu w Bergen oraz w kooperacji z firmami. Nowy kierunek będzie adresowany do absolwentów studiów licencjackich kierunków nauk społecznych: socjologii, ekonomii, psychologii, marketingu oraz dziedzin pokrewnych. W efekcie na rynek pracy tra-

cd.

Studia magisterskie
- Informatyka Społeczna

fią absolwenci z bardzo szeroką wiedzą z zakresu nauk społecznych, a także bardzo dobrą znajomością narzędziowej informatyki. Będą oni zatrudniani w mediach elektronicznych, firmach zajmujących się badaniami rynku, agencjach marketingu elektronicznego, a także w przedsiębiorstwach informatycznych, projektujących i realizujących aplikacje społecznościowe (Web 2.0).

Projekt jest realizowany w partnerstwie pomiędzy PJWSTK i Instytutem INFOMEDIA Uniwersytetu w Bergen. Opracowanie innowacyjnego pod względem zakresu i metodyki nauczania programu, w oparciu o doświadczenia partnera norweskiego, oraz organizacja wspólnych warsztatów i wykładów przyczynią się do transferu najlepszych praktyk edukacyjnych i poprawy jakości kształcenia oraz mobilności nauczycieli akademickich.

Rezultatem projektu jest poszerzenie oferty edukacyjnej PJWST o nową specjalizację w ramach kierun-

ku studiów magisterskich informatyka – informatyka społeczna. Studia te trafiają w istotną lukę na rynku edukacji.

Zaskakujący jest sukces studentów w nauce przedmiotów informatycznych. Niektórzy z nich potrafiliby w krótkim czasie uzyskać bardzo wysoki poziom wiedzy i umiejętności np. studentka będąca absolwentką lingwistyki po jednym semestrze nauki programowania wygrała prestiżowy konkurs Google Summer of Code.

STRONA INTERNETOWA PROJEKTU

www.socinfo.pl

www.pjwstk.edu.pl/?kat=242

OSOBA DO KONTAKTU

dr Adam Wierzbicki

Prodziekan Wydziału Informatyki

Polsko-Japońska Wyższa Szkoła

Technik Komputerowych

Tytuł projektu:

Nowe wyzwania w edukacji turystycznej: dysfunkcje turystyczne w obszarach odmiennych kulturowo i przyrodniczo cennych, aktywność turystyczna osób niepełnosprawnych

Numer projektu: FSS/2009/II/D4/W/0004

Instytucja – koordynator projektu: Szkoła Wyższa Przymierza Rodzin (SWPR) w Warszawie

Instytucja partnerska: The University of Akureyri, The Icelandic Tourism Research Centre (ITRC), Islandia

Okres realizacji projektu: 24 miesiące – od 1.07.2009 do 30.06.2011

Wysokość dofinansowania FSS (PLN): 234 270,00

KRÓTKI OPIS PROJEKTU

Na podstawie analiz ruchu turystycznego i jego dynamicznego rozwoju w Polsce w ciągu ostatnich kilkunastu lat można wnioskować, że jednym z głównych problemów tej gałęzi gospodarki są dysfunkcje turystyczne w zakresie społeczno-kulturowym i przyrodniczym. Bardzo istotnym problemem jest także utrudniony udział w ruchu turystycznym osób niepełnosprawnych. Wynika to z braku elementarnej wiedzy pracowników sektora turystycznego w zakre-

sie tej problematyki, co skutkuje brakiem informacji kierowanej do turystów. Głównym celem projektu jest przeciwdziałanie skutkom dysfunkcji turystycznych, generowanym przez polskich turystów, oraz wsparcie rozwoju turystyki osób niepełnosprawnych. Cel ten jest realizowany poprzez opracowanie i wdrożenie nowych programów nauczania na kierunku turystyka i rekreacja, a także przygotowanie i publikację podręcznika akademickiego „Nowe wyzwania w edukacji turystycznej”, zawierającego

wiedzę dotyczącą dysfunkcji turystycznych w obszarach odmiennych kulturowo i przyrodniczo cennych oraz w zakresie udziału w ruchu turystycznym osób niepełnosprawnych.

W ramach projektu powstały również trzy przewodniki branżowe: „Turystyka osób niepełnosprawnych”, „Turystyka w obszarach odmiennych kulturowo” oraz „Turystyka w obszarach przyrodniczo cennych”.

W skład grupy partnerskiej realizującej projekt wchodzi pracownicy SWPR posiadający bogaty dorobek naukowy i doświadczenie międzynarodowe w zakresie społeczno-kulturowych dysfunkcji turystycznych i turystyki osób niepełnosprawnych oraz pracownicy ITRC, posiadający bogaty dorobek na-

ukowy i doświadczenia praktyczne w zakresie dysfunkcji w obszarach przyrodniczo cennych. Zakładanym rezultatem projektu jest wzrost świadomości w zakresie mechanizmów dysfunkcji turystycznych (w tym sposobów ich ograniczania) oraz turystyki osób niepełnosprawnych. Działania wpłyną na podniesienie jakości kształcenia SWPR poprzez wprowadzenie nowych treści programowych.

STRONA INTERNETOWA PROJEKTU

www.swpr.edu.pl – zakładka projekty

OSOBA DO KONTAKTU

dr hab. Anna Dłużewska

Dziekan Wydziału Turystyka i Rekreacja
Szkoła Wyższa Przymierza Rodzin w Warszawie

Tytuł projektu:

Integracja czy asymilacja? Strategie stawania się członkiem nowej wspólnoty: przypadek polskich imigrantów w Islandii

Numer projektu: FSS/2009/II/D4/W/0005

Instytucja – koordynator projektu: Collegium Civitas (CC)

Instytucje partnerskie: The Research Center on International Migration and Ethnic Relations, University of Iceland (RCIMER), Islandia

Okres realizacji projektu: 17 miesięcy – od 1.09.2009 do 31.01.2011

Wysokość dofinansowania FSS (PLN): 259 965,00

KRÓTKI OPIS PROJEKTU

Polacy stanowią najliczniejszą mniejszość narodową w Islandii. Projekt ma być „zdjęciem socjologicznym” imigrantów polskich w Islandii (wspólnoty, która dopiero powstaje) w kraju, który – podobnie jak Polska – nie ma doświadczeń w wielokulturowości. Chodzi o zbadanie stopnia „wchodzenia” społeczności polskiej w społeczeństwo islandzkie i uchwycenie strategii adaptacyjnych polskich imigrantów w czterech wymiarach: ekonomicznym (ryнку pracy), społecznym (więzi społecznych), kulturowym (kompetencji językowo-kulturowych) oraz osobowościowym (poczucia wspólnoty, lojalności, przemian tożsamości). Głównym celem projektu jest nawiązanie współpracy między CC a RCIMER, której efektem będzie wspólna realizacja nowatorskiego badania

nad emigracją i wielokulturowością. Projekt zakłada realizację następujących zadań: rekrutację i selekcję studentów – członków zespołu badawczego, organizację seminarium i warsztatów przygotowujących do obozu badawczego, opracowanie koncepcji i przeprowadzenie wspólnego badania terenowego wraz z analizą danych, opracowanie publikacji prezentującej wyniki oraz organizację konferencji. Projekt realizowany jest przez pracowników Katedry Socjologii CC i RCIMER, posiadających wieloletnie doświadczenie w badaniach nad mniejszościami i migracjami, gwarantujących wysoką jakość przedsięwzięcia. Ponadto, w cały proces badawczy zaangażowani zostaną studenci z obydwu instytucji. Rezultatem projektu będzie wspólnie opracowana koncepcja badania oraz publikacja prezentująca wy-

niki jego realizacji. Współpraca partnerów umożliwiła też wymianę doświadczeń w zakresie prowadzenia badań społecznych, co wpłynęło zarówno na wzrost jakości nauczania metodologii w obydwu instytucjach, jak i na wzbogacenie technik prowadzenia badań.

OSOBA DO KONTAKTU

Małgorzata Budyta-Budzyńska

Prorektor ds. studenckich

Collegium Civitas

Tytuł projektu:

Akademia EduGIS

Numer projektu: FSS/2009/II/D4/W/0019

Instytucja – koordynator projektu: Centrum Informacji o Środowisku UNEP/GRID-Warszawa – Zakład Narodowej Fundacji Ochrony Środowiska

Instytucje partnerskie: Gjøvik University College, Norwegia

Mazowieckie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli (MSCDN), Polska

Okres realizacji projektu: 20 miesięcy – od 1.10.2009 do 30.05.2011

Wysokość dofinansowania FSS (PLN): 365 818,00

KRÓTKI OPIS PROJEKTU

Projekt Akademia EduGIS ma na celu wzmocnienie współpracy z Gjøvik University (GU) w zakresie upowszechniania technologii informacyjnych (ICT), w tym głównie geoinformacyjnych (GIS) w nauczaniu przedmiotów przyrodniczych w szkole średniej (III i IV etap edukacji). Projekt jest odpowiedzią na potrzeby nauczycieli, które rozpoznano w ramach

ewaluacji warsztatów ICT prowadzonych przez koordynatora projektu w latach 2005-2008 oraz reakcją na potrzebę kontynuacji współpracy z GU w zakresie edukacji GIS. Cel projektu będzie osiągnięty poprzez: działania Grupy Roboczej EduGIS, składającej się z doradców metodycznych MSCDN, ekspertów, zespołu z Norwegii; przeszkolenie metodyków Grupy EduGIS w zakresie zastosowań GIS w nauczaniu oraz przeprowadzenie wspólnych zajęć terenowych z młodzieżą szkolną (współpraca z Programem GLOBE). Zostanie również opracowany poradnik „GIS w szkole” z wytycznymi do programów nauczania geografii i biologii obu poziomów, scenariuszami zajęć/projektów edukacyjnych oraz z danymi GIS, w języku polskim i angielskim dla nauczycieli w Polsce oraz w Norwegii. Powstanie portal EduGIS dla nauczycieli (e-Learning) oraz dla uczniów szkół polskich i norweskich, prezentujący projekty edukacyjne z zastosowaniem GIS. Odbędą się również warsztaty dla nauczycieli z Polski, prowadzone przez zespół EduGIS, mające na celu przekazanie nauczycielom

wiedzy w zakresie zastosowań GIS w szkole, jak również zebranie opinii nt. zaproponowanych form zajęć z narzędziami GIS.

Przedsięwzięcie zakończy międzynarodowa konferencja, na której zostaną zaprezentowane wyniki prac. Projekt wzmocni umiejętności nauczycieli w zakresie zastosowań technologii informacyjnych i przyczyni się do lepszej współpracy w tym zakresie ze szkołami z Norwegii, głównie za pośrednictwem portalu EduGIS. Integruje także wieloletnie działania Centrum Informacji o Środowisku, upowszechniające zastosowania technologii informacyjnych w nauczaniu.

STRONA INTERNETOWA PROJEKTU

www.edugis.pl

OSOBA DO KONTAKTU

Elżbieta Wołoszyńska

Centrum Informacji o Środowisku
UNEP/GRID-Warszawa

Tytuł projektu:

Program kształcenia przed- i podyplomowego w zakresie pediatrycznej opieki paliatywnej

Numer projektu: FSS/2009/II/D5/W/0048

Instytucja – koordynator projektu: Uniwersytet Medyczny w Łodzi

Okres realizacji projektu: 27 miesięcy – od 2.08.2009 do 31.10.2011

Wysokość dofinansowania FSS (PLN): 534 020,00

KRÓTKI OPIS PROJEKTU

Pediatryczna opieka paliatywna (POP) jest nowym kierunkiem pediatrii, różniącym się od opieki paliatywnej u dorosłych. Z powodu incydentalności śmierci dziecka i braku odpowiedniej edukacji studentów, lekarze, pielęgniarki nie są przygotowani do opieki nad nieuleczalnie chorym dzieckiem. W programie szkolenia studentów polskich uczelni medycznych, programach kształcenia podyplomowego pediatrów i pielęgniarek, jak również w podrecznikach pediatrii tematyka POP jest nieobecna. Potwierdzeniem zapotrzebowania na kształcenie

w tym przedmiocie jest fakt zgłoszenia się dwukrotnej liczby chętnych na 1. edycję kursu z zakresu POP, organizowanego przez Hospicjum Dobre dla Dzieci Ziemi Łódzkiej, na bazie którego w UM utworzono pierwszą w Polsce Pracownię POP w strukturze akademickiej.

Celem projektu jest wdrożenie pilotażowego, pierwszego w Polsce, programu kształcenia przed- i podyplomowego w zakresie (POP). Cele szczegółowe projektu to: organizacja procesu kształcenia w formule pozwalającej na wzrost poziomu wiedzy/umie-

cd.**Program kształcenia przed-
i podyplomowego...**

jętności praktycznej o min. 40% u 70% uczestników, kształcenie studentów w formule motywującej min. 3% uczestników do pracy naukowej, a potem zawodowej w POP, wykształcenie u min. 50% uczestników pozytywnych postaw wobec POP oraz formalne potwierdzenie nabytych kwalifikacji. Głównym rezultatem projektu będzie program kształcenia przed- i podyplomowego, zawierający część teoretyczną (zajęcia seminaryjne dla studentów, kursy w ramach kształcenia podyplomowego) i praktyczną (zajęcia fakultatywne dla studentów, szkolenia praktyczne w kształceniu podyplomowym). W ramach projektu przewidziano publikację podręcznika dla studentów i pierwszej w kraju książki dla profesjonalistów, kompleksowo obejmującej zagadnienia POP, oraz organizację ogólnopolskiej konferencji. Projekt wprowadza do modułu kształcenia studentów nowe treści programowe, dotychczas pomijane w nauczaniu pe-

diatrii w uczelniach medycznych. Moduł kształcenia podyplomowego znacząco wzbogaca ofertę szkoleniową uczelni, odpowiadając na zapotrzebowanie na kształcenie w tej dziedzinie. W ramach projektu przeprowadzono obowiązkowe zajęcia dla 207 studentów VI roku Wydziału Lekarskiego oraz zajęcia fakultatywne, jak również zorganizowano kurs dla lekarzy z perinatologii (uczestniczyło w nim 20 lekarzy z całej Polski).

STRONA INTERNETOWA PROJEKTU

www.pediatria.umed.pl

OSOBA DO KONTAKTU

dr n. med. Aleksandra Korzeniewska-Eksterowicz
Pracownia Pediatricznej Opieki Paliatywnej Kliniki
Pediatrii, Onkologii, Hematologii i Diabetologii
Uniwersytet Medyczny w Łodzi

Tytuł projektu:

**Wsparcie psychospołeczne dla osób marginalizowanych
żyjących w środowisku otwartym**

Numer projektu: FSS/2009/II/D5/W/0062

Institucja – koordynator projektu: Akademia Pedagogiki Specjalnej (APS)

Institucje partnerskie: Akershus University College (HIAK), Norwegia

Okres realizacji projektu: 24 miesiące – od 1.07.2009 do 30.06.2011

Wysokość dofinansowania FSS (PLN): 323 098,00

KRÓTKI OPIS PROJEKTU

Głównym celem projektu jest wdrożenie specjalizacji wsparcie psychospołeczne wobec osób marginalizowanych żyjących w środowisku otwartym na kierunku praca socjalna w APS. Rozwój oferty dydaktycznej stanowił odpowiedź na konieczność przygotowania absolwentów do pracy z klientami, którzy z różnych przyczyn wymagają specjalistycznego podejścia (osób starszych, z zaburzeniami psychicznymi, niepełnosprawnych ruchowo), a nie są mieszkańcami placówek zapewniających całonocny pobyt.

Projekt rozpoczął się w lipcu 2009 r. Do tej pory odbyły się m.in. szkolenia polskich nauczycieli w Nor-

wegii oraz szkolenia kaskadowe w APS. Celem wymienionych działań było opracowanie trwającej 300 godzin dydaktycznych specjalizacji, w zakresie zarówno treści merytorycznych przedmiotów, jak i metod nauczania. Realizacja specjalizacji (na którą zarejestrowało się 40 studentów APS) rozpoczęła się w październiku 2010 r. i potrwa przez cały rok akademicki, do czerwca 2011 r. W tym czasie studenci zrealizują 9 z 10 przedmiotów. Ostatni przedmiot – „Projekt socjalny”, będący podsumowaniem dotychczasowej nauki, zaliczą na III roku studiów. Ukończenie całego bloku zostanie odnotowane w suplemencie do dyplomu. Podczas specjalizacji studenci otrzymają podręcznik, zawierający skrypty do każdego przedmiotu oraz artykuły norweskich

wykładowców. Zajęcia oferowane w ramach specjalizacji zostały opracowane z wykorzystaniem doświadczenia norweskiej uczelni. Przyczyni się to tylko do podwyższenia poziomu kształcenia w APS, ale i do umocnienia współpracy z HIAK.

STRONA INTERNETOWA PROJEKTU

<http://fss.aps.edu.pl/>

OSOBA DO KONTAKTU

Marcin Gołębiewski

Marta Mikołajczyk

Akademia Pedagogiki Specjalnej

Tytuł projektu:

E-lektoraty

Numer projektu: FSS/2009/II/D5/W/0063

Instytucja – koordynator projektu: Uniwersytet Warszawski, Centrum Otwartej i Multimedialnej Edukacji (COME)

Okres realizacji projektu: 22 miesiące – od 1.09.2009 do 30.06.2011

Wysokość dofinansowania FSS (PLN): 460 150,00

KRÓTKI OPIS PROJEKTU

Kilkuletnie doświadczenia Centrum Otwartej i Multimedialnej Edukacji UW w e-nauczaniu różnych przedmiotów (w tym języka angielskiego) zadecydowały o podjęciu próby wykorzystania nowoczesnych form przekazu wiedzy do nauczania innego języka (takiego, na który jest obecnie największe zapotrzebowanie wśród studentów) oraz rozbudowania zajęć z języka angielskiego o nowe poziomy zaawansowania.

Głównym celem operacyjnym projektu jest rozszerzenie oferty dydaktycznej e-lektoratów UW (w ramach Uniwersyteckiego Systemu Nauczania Języków Obcych) o kolejny język obcy (niemiecki) i rozbudowa e-lektoratów z angielskiego o następny poziom zaawansowania oraz e-kurs profilowany. Cel główny projektu wynika z polityki językowej Uniwersytetu Warszawskiego, która dąży do tego, aby umożliwić jak największej liczbie studentów rozwijanie kompetencji w dowolnie wybranych językach (spośród 50 oferowanych), przy jednoczesnym do-

skonaleniu jakości nauczania języków obcych. Osiągnięcie celu głównego odbywa się przez realizację celów szczegółowych, takich jak:

- opracowanie e-lektoratów z języka niemieckiego, w postaci spójnych internetowych materiałów dydaktycznych na czterech poziomach docelowych A2-B2 (według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego);
- opracowanie kolejnego e-lektoratu z języka angielskiego (General English: poziom docelowy C1, według ESOKJ) analogicznego do e-lektoratów na poziomach docelowych A2-B2, oferowanych studentom UW od roku 2007;
- opracowanie e-kursu profilowanego z języka angielskiego (Business English: Efektywna komunikacja w biznesie);
- przygotowanie metodyk nauczania dla powyższych e-lektoratów, z wykorzystaniem modelu nauczania COME UW;
- przeszkolenie lektoratów do e-nauczania;
- pilotaż nowych e-lektoratów w semestrze zimowym 2010/11.

cd.

E-lektoraty

E-lektoraty (zajęcia przez Internet) realizowane są na platformie językowej COME UW (Moodle).

STRONA INTERNETOWA PROJEKTU

Na stronie <http://jzyki.come.uw.edu.pl/> dostępne są wersje demonstracyjne przygotowanych w projekcie e-lektoratów.

Tytuł projektu:

Internacjonalizacja oraz podnoszenie kultury jakości kształcenia jako źródła reformy instytucjonalnej

Numer projektu: FSS/2009/II/D5/W/0058

Instytucja – koordynator projektu: Kujawsko-Pomorska Szkoła Wyższa w Bydgoszczy

Instytucje partnerskie: University of Stavanger, Norwegia

Okres realizacji projektu: 19 miesięcy – od 1.07.2009 do 31.01.2011

Wysokość dofinansowania FSS (PLN): 277 206,00

KRÓTKI OPIS PROJEKTU

Celem głównym projektu jest restrukturyzacja uczelni, która w przyszłości umożliwi sprawniejsze i wydajniejsze funkcjonowanie jednostek ogólnouczelnianych. W ramach dotychczas przeprowadzonych prac powstała centralna jednostka – Centrum dla Studentów Zagranicznych – odpowiedzialna za sprawną i skuteczną obsługę studentów zagranicznych. Zadania Centrum obejmują zarówno pomoc w sprawach formalnych, jak i pomoc w adaptacji do nowego środowiska. Pomagają w tych procesach zajęcia organizowane przez Centrum, takie jak: speaking club – warsztaty integracyjne, warsztaty interkulturowe i kurs języka polskiego. Przy Centrum powstała biblioteka wyposażona w pozycje dotyczące Polski, regionu kujawsko-pomorskiego, Bydgoszczy, podręczniki do nauki języka polskiego. Działania projektowe skierowane zostały również do pracowników uczelni – wykładowców i pracowników administracyjnych – i sprzyjają podnoszeniu poziomu znajomości języka angielskiego. Cennym

OSOBA DO KONTAKTU

dr Izabella Bednarczyk

Centrum Otwartej i Multimedialnej Edukacji UW

działaniem w projekcie jest rozwój programów studiów prowadzonych w języku angielskim jako wykładowym. Opracowanie modułowego programu znacznie wpłynie na wzrost liczby studentów przyjeżdżających w ramach krótko- i długoterminowych wizyt. Do czerwca 2010 r. z przygotowanego i wdrożonego programu krótkoterminowego skorzystało już kilkudziesięciu studentów zagranicznych. W perspektywie kolejnego semestru wdrożony zostanie program długoterminowy, z którego będą mogli skorzystać chętni studenci wszystkich krajów świata.

STRONA INTERNETOWA PROJEKTU

<http://centrum.kpsw.eu>

OSOBA DO KONTAKTU

Natalia Dyczkowska-Każuro

Katarzyna Kuziak

Dział Współpracy z Zagranicą

Kujawsko-Pomorska Szkoła Wyższa w Bydgoszczy

Warsztat 3.

Moderowana dyskusja i praca w grupach: „Jakie zmiany wywołał realizowany projekt – planowane oraz nieoczekiwane”

Trenerka: Krystyna Marcinkowska

ĆWICZENIE OPIS

JAKIE ZMIANY SPOWODOWAŁA REALIZACJA PROJEKTU

Cel: *uzmysłowienie sobie, w jakich przestrzeniach i jakie konkretnie zmiany spowodowała realizacja projektu.*

Uczestnicy pracując w pięciu małych grupach, zbierają informacje na temat tego, co dał im realizowany/zrealizowany projekt.

Na flipchartach zestawiają swoje odpowiedzi pogrupowane na tematy: CZY PROJEKT SPOWODOWAŁ ZMIANY:

- u siebie osobiście;
- w instytucji macierzystej;
- w przypadku innych partnerów (zagranicznych lub/i w środowisku instytucji);
- u potencjalnych beneficjentów końcowych.

Wypowiedzi uczestników zestawiane są na wcześniej przygotowanym flipcharcie z podziałem na:

1. planowane;
2. wartość dodaną.

REZULTAT PRACY WARSZTATOWEJ:

Uczestnicy zapytani o analizę osobistych korzyści wynikających z realizacji projektu FSS podkreślali przede wszystkim możliwość wymiany doświadczeń poprzez nawiązanie nowych, cennych kontaktów a nawet przyjaźni.

Z jednej strony mieli możliwość poszerzenia i usystematyzowania wiedzy we własnej dziedzinie, z drugiej – uzyskali potwierdzenie swoich kompetencji, zyskali odwagę i pewność siebie do podjęcia współpracy w ramach nowych projektów. Kontakt z partnerem zagranicznym był dla wielu odświeżający i inspirujący. Istotną była również możliwość poznania nowych kultur i krajów, w szczególności skandynawskich.

Wśród korzyści zaobserwowanych w instytucjach macierzystych, a wpływających bezpośrednio z re-

alizacji projektu FSS, uczestnicy warsztatów najczęściej wymieniali:

- poszerzenie oferty edukacyjnej instytucji/uczelni poprzez wprowadzenie nowych kierunków studiów programowych, specjalizacji, modułów kształcenia, co zaowocowało pozyskaniem nowych studentów. Dodatkowo wykonano kolejny krok do umiędzynarodowienia uczelni;
- nawiązanie nowych partnerstw, w tym również cennej współpracy z biznesem;
- wzrost prestiżu instytucji;
- podniesienie kwalifikacji pracowników, co przełożyło się również na podniesienie jakości pracy.

Do najczęściej przytaczanych przez uczestników dyskusji korzyści po stronie partnera należały:

- zdobycie nowych kontaktów, umożliwiających transfer dobrych praktyk;

- wymiana doświadczeń i materiałów dydaktycznych;
- łamanie stereotypów i uprzedzeń, poznanie kultury i historii Polski.

Wszystkie grupy zgodnie stwierdziły, iż projekt realizowany w ramach FSS przyniósł korzyści zarówno samym uczestnikom, jak i instytucjom macierzystym. Dla większości osób realizacja projektu wpisuje się w pracę zawodową i/lub naukowo-badawczą, a nawiązane kontakty inspirują do podejmowania kolejnych wyzwań. Oprócz indywidualnych kompetencji uczestników, które uległy wzmocnieniu (np. udoskonalenie znajomości narzędzi metodologicznych, znajomości języków obcych, poszerzenie wiedzy w zakresie nowych technologii, pogłębienie umiejętności pracy w grupie oraz umiejętności rozwiązywania problemów), realizowane projekty stały się impulsem pozytywnych zmian w instytucjach macierzystych. Nie należy zapominać o istotnym aspekcie poznania kulturowego, co w znacznym stopniu pozwala przełamać stereotypy a tym samym zapobiega ksenofobii.

Komentarz trenerki: uczestnicy bardzo zaangażowali się w przygotowanie materiału w czasie tego warsztatu. Każda z grup podkreślała, jak bardzo ważne jest uzmysłowienie sobie samemu, co się osiągnęło dzięki realizacji projektu. Podkreślano także, że równie ważne jest uświadomienie korzyści z projektu zarówno instytucji macierzystej, jak i partnerskim organizacjom. Z wielu wypowiedzi wynikało, że często instytucje partnerskie nie spodziewały się osiągnięcia tak ciekawych rezultatów w projekcie oraz tak wymiernych korzyści.

Ocena oraz spostrzeżenia uczestników warsztatu „Jakie zmiany wyzwolił realizowany projekt” (średnia ocena warsztatu – 4,66)

Komentarze uczestników:

- bardzo pożyteczny warsztat, uzmysłowił, co i w jaki sposób wpłynęło na mnie osobiście oraz na instytucje partnerskie;
- ułatwi z pewnością poszukiwanie nowych partnerów;
- doświadczenia innych będzie można wykorzystać w nowych projektach.

„Czy wszystko warto ewaluować? – prezentacja”

Prowadzący: Jarosław Chojecki

Jako ewaluator prowadzący badania, między innymi w szeroko rozumianym obszarze edukacji, niejednokrotnie podczas swojej pracy terenowej spotkałem się z opinią, że pojawiają się w danej instytucji czy placówce, aby przeprowadzić: kontrolę, monitoring czy audyt – stwierdził Jarosław Chojecki.

Prawdą jest, że osoby, które nie zetknęły się wcześniej z wymienionymi działaniami, mogą mieć trudności w ich rozróżnieniu oraz zrozumieniu celów i funkcji, dla których są podejmowane. Istotne dla jakości pracy oraz uzyskiwanych w efekcie rezultatów jest to, aby zasadnicze różnice pomiędzy ewaluacją

a innymi działaniami były uświadamiane zarówno przez ich zleceniodawców oraz wykonawców, jak i przez ich uczestników oraz beneficjentów. Praktyka i doświadczenie terenowe wskazują jednak, że bywają z tym problemy rodzące wiele nieporozumień na etapie realizacji. Sytuację dodatkowo komplikuje fakt, że działania te są w jakimś stopniu spokrewnione i mogą się przenikać, a granice między nimi bywają często niezbyt ostre.

Niejednokrotnie zatem mylnie rozumiane są nie tylko ich cele i kryteria, rola osoby prowadzącej, ale również wykorzystywane do zbierania informacji

metody i techniki oraz, co wydaje się szczególnie istotne, moc i znaczenie rekomendacji stojących za danym typem aktywności.

Spośród analizowanych typów czynności ewaluację najbardziej wyróżnia to, że w największym stopniu nastawiona jest na uczenie się i na rozwój. Mimo to w wielu przypadkach przypisuje się jej odmienne, niż było to planowane, intencje oraz nadal (choć na szczęście w coraz mniejszym stopniu) nie docenia się jej roli i znaczenia, dla których jest podejmowana.

Zrozumienie ewaluacji oraz zadań, jakie ma ona do wykonania, utrudnia brak powszechnie uznanej jej definicji. Na szczęście istnieją dobrze rozwinięte typologie ewaluacji, które z powodzeniem mogą porządkować myślenie o niej. Taka właśnie jest typologia zaproponowana przez Gubę i Lincolna, którzy, śledząc rozwój ewaluacji edukacyjnej, wyróżnili cztery jej generacje (etapy rozwoju).

Pierwszą generację ewaluacji cechuje szczególnie przywiązanie do pomiaru, który mógł zaistnieć wtedy, gdy nauczono się zbierać od badanych jednostek usystematyzowane dane. Wykorzystywano do tego celu różnego rodzaju testy i ankiety. Najpierw identyfikowano określone zmienne, a następnie dokonywano ich pomiaru za pośrednictwem specjalnie przygotowywanych narzędzi badawczych. Od ewaluatora oczekiwano określenia zmiennych i zbudowania tych narzędzi.

Druga generacja (opis) mogła zaistnieć, gdy rozszerzono obszar poddawany badaniu w procesie ewaluacji. Ukazano wtedy sposoby ewaluacji nie tylko jednostek, ale większych całości, czyli przede wszystkim programów. W ramach tego podejścia identyfikowane były określone zadania, a następnie oceniano ich zgodność z zakładanymi rezultatami.

Ocena to nazwa wypracowana dla trzeciej generacji ewaluacji jako modelu zorientowanego na podejmowanie decyzji, prezentującego doświadczane efekty lub osądy. Skupiano się na takich elementach, jak: zmienne, cele i zadania oraz decyzje, które porządkowały i organizowały badania

ewaluacyjne. To wokół nich koncentrowały się najważniejsze działania badawcze. Warunkiem do zaistnienia tego typu ewaluacji było zwrócenie uwagi na osąd zarówno wewnętrznych, jak i zewnętrznych cech przedmiotu.

Pierwsze trzy generacje ewaluacji w zbyt dużym stopniu zależne były od formalnego, ilościowego pomiaru, wymuszającego podejście oparte na twierdzeniu, że to, co nie może być zmierzone, nie jest rzeczywiste. Wyrażało się to przede wszystkim w kulcie „twardych danych”, których nie powinno (nie da) się kwestionować. Odkrywając „prawdę” o badanych rzeczach, wyklucza się możliwość innego o nich myślenia. Akceptacja takiego podejścia uwalniała ewaluatora od moralnej odpowiedzialności. Nie można bowiem odpowiadać za fakty, które się jedynie obiektywnie relacjonuje. Ewaluator w tym paradygmacie był więc tylko „posłańcem”, który przekazuje przesłanie od „rzeczywistości”. Jego rola kończyła się wraz z przekazaniem raportu.

Inaczej sytuacja wygląda w przypadku ewaluacji czwartej generacji. Jest ona przede wszystkim procesem, w którym uwzględniane są jednocześnie trzy aspekty: społeczny, polityczny i kulturowy. Jest ponadto procesem wspólnym, łączącym ewaluatorów z ewaluowanymi, którego cele są ustalane wspólnie z interesariuszami (ang. *stakeholders*) i którego odbiorcy są włączani w ten proces. Dzięki temu uzyskujemy informacje z różnych źródeł, które pozwalają na wzajemne weryfikowanie zebranych wiadomości. Takie podejście do ewaluacji

posiada również swoje niesłuchanie praktyczne aspekty. Jednym z nich jest to, że jej odbiorcy są zaangażowani w cały proces i na bieżąco informowani o zbieranych danych, co znacząco zmniejsza prawdopodobieństwo ich negatywnej reakcji na raport i w efekcie jego odrzucenie. Dodatkowo w ewaluację czwartej generacji wpisane są elementy uczenia się zarówno strony ewaluowanej, jak i przeprowadzającej ewaluację.

Co ciekawe, w praktyce ewaluacyjnej stosuje się wszystkie 4 generacje, a często łączy ich różne elementy, wykorzystując słabe i mocne strony. Niezmiennie jednak pozostaje podejście nadane przez czwartą generację ewaluacji – proces angażujący interesariuszy.

Niezależnie od tego, jak definiujemy ewaluację, musi ona być zrobiona rzetelnie. Kluczowym elementem dobrej ewaluacji jest przestrzeganie pewnej procedury nazywanej niekiedy „kręgosłupem ewaluacji”. Polega ona na rozpoczęciu działań od planowania i projektowania, co jest kluczowym elementem ewaluacji, niestety nazbyt często etapy te są pomijane przez początkujących ewaluatorów. Dopiero po przygotowaniu badania możliwe jest zbieranie informacji, ich analiza oraz opracowanie raportu. Ostatnim, ale bardzo ważnym, elementem owego kręgosłupa jest upowszechnianie informacji – najlepszy raport ewaluacyjny, który leży głęboko w szufladzie, nie jest tak naprawdę nic wart.

Na koniec chciałbym zwrócić uwagę na kilka wskazówek, które pomagają określić, czy ewaluacja zrobiona jest rzetelnie – podkreślił J. Chojecki. Po pierwsze zgodność – otrzymane wyniki są zgodne z problemem, który należało zbadać. Po drugie trafność, wyrażająca się tym, że odbiorcy zinterpretują otrzymane wyniki poprawnie i nie popełnią błędu przy decyzji. Po trzecie stopień akceptacji przez odbiorców objawiający się maksymalizacją szans, że wyniki ewaluacji zostaną przyjęte, a rekomendacje wdrożone. Po czwarte efektywność zapewniająca, że stopień poniesionych nakładów jest wart efektów, które przyniesie.

Prowadząc lub odbierając ewaluację, pamiętajmy, że niezależnie od tego, w jaki sposób będziemy definiowali ewaluację i na ile precyzyjnie będziemy w stanie określali jej granicę, najważniejsze jest, aby była ona procesem prowadzącym do uczenia się i rozwoju.

Ocena oraz spostrzeżenia odbiorców prezentacji „Czy wszystko warto ewaluować?” (średnia ocena prezentacji – 3,83)

Komentarze uczestników:

- usystematyzowanie dotychczasowej wiedzy na temat ewaluacji;
- trochę za szybko, więcej czasu na rozmowę i dyskusję;
- tematyka wykładu bardzo ciekawa, ale ułożenie tematów trochę chaotyczne;
- skakanie po zagadnieniach;
- przydałoby się więcej wskazówek praktycznych do wykorzystania w projektach.

Warsztat 4.

Praca w grupach: „Bogatsi w doświadczenie – co warto zmienić w projekcie?”

Trenerka: Krystyna Marcinkowska

ĆWICZENIE

OPIS

**CO ZMIENIŁABYM/
ZMIENIŁBYM W RE-
ALIZACJI PRZY-
SZŁYCH PROJEK-
TÓW, CO NALEŻY
WZMOCNIĆ**

Cel: opracowanie zestawienia dotyczącego zasad realizacji projektu z podziałem na to, co dobre, co należy wzmacnić i co należy zmienić w kolejnych projektach w przyszłości.

Cała grupa podzielona zostaje na mniejsze podgrupy – każdy z uczestników wybiera jeden z 5 poniższych tematów:

1. Współpraca grupy projektowej (ew. z partnerem zagranicznym).
2. Ewaluacja projektu.
3. Promocja projektu.
4. Rezultaty projektu.
5. Finanse.

Komentarz trenerki: ze względu na to, że każdy z uczestników sam wybrał temat grupy – praca okazała się bardziej efektywna. Postulat powtarzany najczęściej brzmiał, iż bardzo wskazane jest, aby Fundusz dalej istniał i dawał możliwości rozwijania się zarówno poszczególnym osobom, jak i całym instytucjom. Podkreślano, że projekty te przyczyniają się do zacieśniania bliższych kontaktów międzynarodowych, lepszej współpracy, dają możliwość obustronnego sukcesu.

Ocena oraz spostrzeżenia uczestników warsztatu „Bogatsi w doświadczenie – co warto zmienić w projekcie?”

(średnia ocena warsztatu – 4,69)

Komentarze uczestników:

- najciekawsze są czasami rozmowy indywidualne, przydałoby się jeszcze więcej czasu na kontakty, wymianę myśli po prezentacjach projektów;
- wykorzystam na spotkaniu partnerów w projekcie Comeniusa;
- atmosfera bardzo sprzyjająca integracji i wymianie doświadczeń.

Podsumowanie spotkania

Uczestnicy majowego spotkania poproszeni o wskazanie 3 rzeczy, które w ich odczuciu są cennym doświadczeniem, wymieniali:

- możliwość zapoznania się z ciekawymi i inspirującymi prezentacjami projektów, pokazującymi szerokie spektrum zagadnień oraz bardzo różne typy współpracy w ramach zaledwie dwóch działań instytucjonalnych oferowanych przez FSS;
- szansę wymiany doświadczeń, zdefiniowanie wspólnych problemów oraz dyskusję nad konstruktywnymi rozwiązaniami, czerpanie z wiedzy bardziej doświadczonych kolegów;
- nawiązanie nowych kontaktów, możliwość spotkania osób związanych z różnymi sektorami edukacji (przedstawiciele szkolnictwa wyższego, szkół, jednostek badawczych).

Niektórzy jadąc na spotkanie, przewrotnie założyli, że na pewno nie będą szukać pomysłu na projekt ani możliwości współpracy. Jak się okazało – tego założenia nie udało się zrealizować...

Wszyscy uczestnicy podkreślali wagę miłej atmosfery, dobrej integracji grupy oraz chęci współpracy. Niektórzy jadąc na spotkanie, przewrotnie założyli, że na pewno nie będą szukać pomysłu na projekt ani możliwości współpracy. Jak się okazało – tego założenia nie udało się zrealizować... Spotkanie z ciekawymi ludźmi, prezentującymi z pasją swoje często innowacyjne projekty musiało wszak zaowocować nowymi pomysłami na współpracę 😊

Podziękowania

W imieniu całego zespołu FSS jeszcze raz dziękujemy wszystkim Państwu za inspirujące spotkanie, a w szczególności za Państwa aktywny w nim udział.

Miło jest spotkać grono osób zaangażowanych w nowatorskie – dzięki własnemu pomysłowi i pracy – projekty, osób z pasją i energią do działania, którą potrafią przekazywać innym. To zarówno dla Państwa, jak i dla nas niepowtarzalna okazja do bezpośredniego spojrzenia na ogromną różnorodność i rozpiętość tematyczną projektów instytucjonalnych realizowanych w ramach FSS. Cieszymy się, że zaproponowana nowa formuła spotkań, połączona z warsztatami i wykładami zaproszonych gości, spotkała się z Państwa dużym zainteresowaniem.

Czy o ponad dwuletniej realizacji projektów FSS można mówić w kategorii sukcesu? Dla pracowników Biura Funduszu to poniekąd pytanie o sens naszej pracy i podejmowanych działań. Liczne kontakty z Państwem – beneficjentami programu, wizyty monitorujące czy wreszcie analiza treści merytorycznych raportów potwierdzają różnorodne korzyści,

jakie osiągnie Państwo w wyniku realizacji projektów FSS – zarówno w sferze własnych kompetencji, jak i na poziomie zaangażowanych instytucji.

Mamy nadzieję, że wrażenia wyniesione ze spotkania „Podzielmy się wiedzą, wymieńmy doświadczenia” staną się inspiracją i posłużą podejmowaniu jeszcze efektywniejszej współpracy międzynarodowej, przekładającej się na wysokiej jakości realizowane projekty.

Kontakt z nami:

Fundusz Stypendialny i Szkoleniowy
Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

ul. Mokotowska 43

00-551 Warszawa

tel. 22 46 31 000

faks 22 46 31 028

www.fss.org.pl

fss@frse.org.pl

Projekty prezentowane w publikacji

- *Podniesienie jakości i atrakcyjności kształcenia poprzez zwiększenie oferty i efektywności proces dydaktycznego oraz podwyższenie potencjału infrastrukturalnego Wydziału Inżynierii i Ochrony Środowiska, Politechnika Częstochowska, Częstochowa (str. 13)*
- *Mosty, Gimnazjum nr 18 im. Armii Krajowej, Wrocław (str. 15)*
- *Interdyscyplinarne Studia Podyplomowe „Społeczno-kulturowa tożsamość płci”, Uniwersytet Jagielloński, Kraków (str. 16)*
- *Pol-Nord Bridge, Politechnika Warszawska, Warszawa (str. 18)*
- *Historia i kultura narodu polskiego i norweskiego, Publiczne Gimnazjum, Ostrów (str. 21)*
- *Dostosowanie oferty dydaktycznej oraz metodyki nauczania do nowych tendencji w obszarze informatyki, Politechnika Warszawska, Warszawa (str. 22)*
- *Wyzwania edukacji w dobie Internetu: tworzenie trwałej sieci liderów wykorzystania ICT w szkołach, Szkoła Wyższa Psychologii Społecznej, Warszawa (str. 24)*
- *Przyszłość dla sztuki – sztuka dla przyszłości, Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania, Rzeszów (str. 24)*
- *University – business cooperation: feasibility study, Akademia Ekonomiczna im. Karola Adamieckiego, Katowice (str. 26)*
- *Modernizacja struktury Wydziału Wzornictwa Przemysłowego, Akademia Sztuk Pięknych, Warszawa (str. 27)*
- *Być człowiekiem, II LO im. Króla Jana III Sobieskiego, Grudziądz (str. 27)*
- *Zostań profesjonalnym nauczycielem umiejętności informacyjnych – program doskonalenia zawodowego dla bibliotekarzy medycznych. Wspólny projekt polskich i norweskich bibliotekarzy Medycznych, Uniwersytet Jagielloński, Kraków (str. 28)*
- *Reducing bullying – strenghtening diversity (RO-BUSD), Wyższa Szkoła Pedagogiczna, Łódź (str. 29)*
- *Kształcenie na odległość z zakresu zarządzania w budownictwie, Politechnika Warszawska, Warszawa (str. 30)*
- *Internacjonalizacja dla wszystkich, Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy, Bydgoszcz (str. 31)*
- *Europeizacja i rządy prawa w Europie Środkowo-wschodniej, Uniwersytet Jagielloński, Kraków (str. 31)*
- *Międzynarodowy program studiów z zakresu mechatroniki jako odpowiedź na malejące zainteresowanie studiami inżynierskimi w Polsce i Europie, Akademia Górniczo-Hutnicza, Kraków (str. 32)*
- *Wsparcie dynamicznego rozwoju polskiej edukacji Polish Education Dynamical Development Assistance (POL-EDDA), Uniwersytet Jagielloński, Kraków (str. 33)*
- *Studia magisterskie – Informatyka Społeczna, Polsko-Japońska Wyższa Szkoła Technik Komputerowych, Warszawa (str. 34)*
- *Nowe wyzwania w edukacji turystycznej: dysfunkcje turystyczne w obszarach odmiennych kulturowo i przyrodniczo cennych, aktywność turystyczna osób niepełnosprawnych, Szkoła Wyższa Przemierza Rodzin, Warszawa (str. 35)*
- *Integracja czy asymilacja? Strategie stawania się członkiem nowej wspólnoty: przypadek polskich imigrantów w Islandii, Collegium Civitas, Warszawa (str. 36)*
- *Akademia EduGIS, Centrum Informacji o Środowisku UNEP/GRID, Warszawa (str. 37)*
- *Program kształcenia przed- i podyplomowego w zakresie pediatrycznej opieki paliatywnej, Uniwersytet Medyczny, Łódź (str. 38)*
- *Wsparcie psychospołeczne dla osób marginalizowanych żyjących w środowisku otwartym, Akademia Pedagogiki Specjalnej, Warszawa (str. 39)*
- *E-lektoraty, Uniwersytet Warszawski, Warszawa (str. 40)*
- *Internacjonalizacja oraz podnoszenie kultury jakości kształcenia jako źródła reformy instytucjonalnej, Kujawsko-Pomorska Szkoła Wyższa, Bydgoszcz (str. 41)*

